

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Član 1.

U Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17 i 27/18 – dr.zakon), u članu 20. posle reči: „dete”, dodaju se reči: „uzrasta od tri godine do polaska u osnovnu školu”.

Član 2.

U članu 43. stav 2. tačka 3) na kraju teksta tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 4) koja glasi:

„4) Centar za obrazovnu tehnologiju.”.

Član 3.

Posle člana 46, dodaje se naziv člana i član 46a, koji glasi:

„Centar za obrazovnu tehnologiju

Član 46a

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja u okviru Centra za obrazovnu tehnologiju obavlja sledeće stručne poslove:

1) učestvuje u planiranju razvoja kvalitetnog digitalnog obrazovanja i u planiranju integracije digitalne komponente u planska dokumenta na nacionalnom nivou, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije;

2) izrađuje i publikuje intrumente obrazovne politike, radne materijale, preporuke i priručnike za razvoj i sertifikaciju digitalnih veština i kompetencija;

3) razvija i ostvaruje programe obuka u oblasti digitalnog obrazovanja ili drugih obuka iz nadležnosti zavoda koje se ostvaruju korišćenjem interneta;

4) pruža stručnu podršku, razvija metodologiju i instrumente za izradu baza digitalnih obrazovnih sadržaja, otvorenih obrazovnih resursa i softverskih rešenja;

5) razvija i ostvaruje analize za procenu vaspitne i obrazovne dodate vrednosti obrazovne tehnologije kao pokazatelja kvaliteta rada ustanove ili ostvarenih učeničkih postignuća;

6) pruža stručnu pomoć i podršku prilikom praćenja digitalne komponente u okviru samovrednovanja, spoljašnjeg vrednovanja rada ustanova, sprovođenja nacionalnih ispita, sprovođenja nacionalnih ispitivanja, izrade obrazovnih standarda i standarda kvaliteta rada ustanova;

7) priprema izveštaje i publikacije iz oblasti digitalnog obrazovanja.”.

Član 4.

U članu 51. stav 4. menja se i glasi:

„Ministar odlučuje o odobravanju ogleda i propisuje program ogleda, na osnovu stručne procene i preporuke nadležnog saveta, odnosno zavoda, odnosno odgovarajuće institucije kompetentne za predmet ogleda, ukoliko nisu podnosioci te inicijative.”.

U stavu 5. reči: „kao i” zamenjuju se rečju: „odnosno”.

Stav 13. briše se.

Član 5.

Član 54. menja se i glasi:

„Član 54.

Ustanova može da stekne status resursnog centra (u daljem tekstu: resursni centar) za pružanje stručne podrške deci, učenicima i odraslima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, njihovim porodicama i drugim obrazovnim i vaspitnim ustanovama.

Resursni centar pruža i stručnu podršku prilikom izbora, primene i nabavke asistivne tehnologije u obrazovanju i vaspitanju i prati nove pravce razvoja podrške deci, učenicima i odraslima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Odluku o dodeli statusa resursnog centra donosi ministar.

Bliže uslove za sticanje statusa resursnog centra, organizovanja rada i prestanka važenja statusa propisuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove lokalne samouprave, ministra nadležnog za poslove zdravlja i ministra nadležnog za poslove socijalne zaštite.”.

Član 6.

U članu 72. stav 5. reči: „svakog nastavnog”, zamenjuju se rečju: „obavezognog”, a posle reči: „predmeta”, dodaje se zapeta i reči: „izbornog programa i aktivnosti”.

U stavu 6. reč: „nastavnog”, zamenjuje se rečju: „obavezognog”, a posle reči: „predmeta”, dodaje se zapeta i reči: „izbornog programa i aktivnosti”.

U stavu 7. reč: „nastavnog” zamenjuje se rečju: „obavezognog”, posle reči: „predmeta” dodaje se zapeta i reči: „izbornog programa i aktivnosti”, a reč: „predmetnog” briše se.

Stav 11. menja se i glasi:

„Učenik koji je na kraju školske godine ocenjen i ima prelazne ocene iz svih obveznih predmeta i iz izbornog programa drugi strani jezik i koji je ocenjen iz svih ostalih izbornih programa i aktivnosti prelazi u naredni razred.”.

Član 7.

U članu 73. stav 1. reči: „izbornih programa i aktivnosti” brišu se, a posle reči: „opisna”, briše se tačka i dodaju se reči: „i utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta.”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja zaključna ocena iz izbornih programa i aktivnosti je opisna i utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. koji postaju st. 3. i 4. menjaju se i glase:

„Ocena iz stava 1. ovog člana iskazuje se kao napredovanje učenika u ostvarivanju ishoda, angažovanje i preporuka.

Zaključne ocene u prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja iz obveznih predmeta i iz izbornih programa i aktivnosti unose se u đačku knjižicu i učenik prelazi u naredni razred.”.

Dosadašnji stav 4. briše se.

U stavu 8. na kraju teksta tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „izuzev učenika drugog i trećeg razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja.”.

U stavu 10. posle reči: „osnovnog obrazovanja i vaspitanja” dodaju se reči: „i učenik od drugog do završnog razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja, kao”.

U stavu 13. posle reči: „osnovnog obrazovanja i vaspitanja”, dodaju se reči: „i učenik od drugog do završnog razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja, kao”.

Posle stava 18. dodaje se stav 19. koji glasi:

„Razredni ispit polaže učenik koji nije ocenjen iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti, ukoliko nije pohađao nastavu više od trećine ukupnog godišnjeg broja časova tog obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i ukoliko se ocenjivanjem utvrdi da nije dostigao obrazovne standarde na osnovnom nivou.”.

Član 8.

U članu 75. stav 2. posle reči: „završio razred”, dodaje se zapeta i reči: „odnosno ima nedovoljan uspeh”.

St. 3. i 4. brišu se.

Dosadašnji st. 5 – 7. postaju st. 3 – 5.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 3. posle reči: „predmeta”, dodaju se reči: „i iz izbornog programa drugi strani jezik, kao”.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 4. posle reči: „ocena iz” dodaje se reč: „obaveznih”, a posle reči: „predmeta” dodaje se zapeta i reči: „izbornih programa, izuzev verske nastave i građanskog vaspitanja”.

Član 9.

U članu 78. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Kandidat koji je nakon završenog programa obuke stekao javnu ispravu o ostvarenom standardu kvalifikacije u celini i javnu ispravu o ostvarenom standardu ključnih kompetencija za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja odraslih ima pravo izlaska na završni ispit, odnosno pravo na polaganje stručne mature.”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 10.

Član 82. menja se i glasi:

„Član 82.

Učenik osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, njegov roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo da podnese:

- 1) prigovor na ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i iz vladanja u toku školske godine;
- 2) prigovor na zaključnu ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i iz vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta;
- 3) prigovor na ispit.

Prigovor na ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i iz vladanja u toku školske godine podnosi se direktoru škole u roku od tri dana od saopštenja ocene.

Prigovor na zaključnu ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti i iz vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta podnosi se direktoru škole u roku od tri dana od dana dobijanja đačke knjižice, odnosno svedočanstva, osim za učenike završnih razreda u roku od 24 sata.

Prigovor na ispit podnosi se direktoru škole, u roku od 24 sata od saopštavanja ocene na ispitu.

Direktor škole, u saradnji sa stručnim saradnikom i odeljenjskim starešinom, rešenjem odlučuje o prigovoru iz stava 1. tačka 1) ovog člana u roku od tri dana, odnosno u roku od 24 sata o prigovoru iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana, prethodno pribavaljući izjavu nastavnika.

Direktor je dužan da predmetnom nastavniku na čiju ocenu je uložen prigovor, u roku od tri dana od dana donošenja rešenja iz stava 5. ovog člana dostavi rešenje.

Ako oceni da je prigovor na ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti osnovan i da ocena nije javno saopštena, obrazložena, odnosno da ocenjivanje nije u skladu sa propisima, direktor poništava ocenu, pojačava pedagoško-instruktivni rad sa nastavnikom u ustanovi i rešenjem obrazuje komisiju za proveru znanja učenika, pregled i ponovno ocenjivanje pismenog ili drugog rada učenika. Komisija ima tri člana, od kojih su dva stručna za predmet, odnosno oblast predmeta.

Ukoliko se utvrdi da zaključna ocena nije izvedena u skladu sa propisima, direktor poništava i vraća ocenu odeljenjskom veću na razmatranje i zaključivanje.

Ako direktor i nakon ponovnog razmatranja i zaključivanja od strane odeljenjskog veća propisanog stavom 8. ovog člana, utvrdi da zaključna ocena iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti nije izvedena u skladu sa propisima ili je prigovor iz drugih razloga osnovan, rešenjem poništava zaključnu ocenu i upućuje učenika na polaganje ispita.

Nastavnik čija ocena je poništена upućuje se i na stručno usavršavanje za oblast ocenjivanja i komunikacijskih veština.

Ukoliko pojačani pedagoško-instruktivni rad u ustanovi i stručno usavršavanje nastavnika ne daju pozitivan rezultat, direktor je u obavezi da zahteva stručno pedagoški nadzor nad radom nastavnika od strane prosvetnog savetnika.

Ako direktor u saradnji sa stručnim saradnikom i odeljenjskim starešinom oceni da je prigovor na ocenu iz vladanja osnovan i da ocenjivanje nije u skladu sa propisima upućuje odeljenjskom veću na razmatranje i ponovno odlučivanje, uz učešće stručnih saradnika.

Ako utvrdi da je ocena na ispitu izvedena protivno propisima, poništava ispit i upućuje učenika na ponovno polaganje ispita. Ispit se organizuje u roku od tri dana od dana podnošenja prigovora.

Ukoliko škola nema potreban broj stručnih lica, angažuje stručno lice iz druge škole.

Nastavnik čija ocena je osporena ili na čiji je predlog utvrđena zaključna ocena, ne može da bude član komisije.

Kada je poništen ispit direktor obrazuje novu komisiju u čijem sastavu ne mogu da budu članovi komisije čiji je ispit poništen.

Ocena komisije je konačna.”.

Član 11.

U članu 85. stav 2. menja se i glasi:

„Za učinjenu težu povredu obaveze učenika direktor zaključkom pokreće vaspitno-disciplinski postupak najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja, a za učinjenu povredu zabrane iz čl. 110 – 112. ovog zakona zaključkom pokreće postupak odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana saznanja, o čemu odmah, a najkasnije narednog radnog dana obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Direktor vodi postupak i okončava ga rešenjem.”.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Dosadašnji st. 5. i 6. brišu se.

Dosadašnji st. 7 – 9. postaju st. 6 – 8.

Član 12.

U članu 89. posle stava 6. dodaju se st. 7. i 8. koji glase:

„Ustanova od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, u smislu ovog zakona, jeste ustanova koja ostvaruje izuzetne rezultate na međunarodnom nivou čime doprinosi unapređivanju i promovisanju sistema obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije.

Ustanove od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju jesu Matematička gimnazija u Beogradu i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj” u Novom Sadu.”.

Član 13.

U članu 92. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Bliže uslove za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanove, propisuje ministar.”.

Član 14.

U čl. 120, 121. i 138. reč: „opštinski” u određenom padežu zamenjuju se rečju: „lokalni” u odgovarajućem padežu.

Član 15.

U članu 122. stav 3. reč: „predškolskoj” briše se, a reči: „vaspitanja i obrazovanja” zamenjuju se rečima: „obrazovanja i vaspitanja”.

Član 16.

U članu 124. stav 1. menja se i glasi:

„Organ upravljanja zaključuje sa direktorom ugovor o radu na određeno vreme.”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Ukoliko je za direktora imenovano lice iz reda zaposlenih u toj ustanovi, donosi se rešenje o njegovom premeštaju na radno mesto direktora koje po sili zakona zamenjuje odgovarajuće odredbe ugovora o radu.

Ukoliko je direktor imenovan iz reda zaposlenih kod drugog poslodavca, ostvaruje pravo na mirovanje radnog odnosa na osnovu rešenja o imenovanju.”.

Dosadašnji st. 2 – 4. postaju st. 4 – 6.

Dosadašnji stav 2. koji postaje stav 4. menja se i glasi:

„Lice iz st. 2. i 3. ovog člana ima pravo da se nakon prestanka dužnosti direktora nakon prvog, odnosno drugog mandata vrati na poslove koje je obavljalo pre imenovanja za direktora ustanove.”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 6. reči: „stava 3.” zamenjuju se rečima: „stava 5.”.

Član 17.

U članu 157. posle stava 5. dodaju se st. 6. i 7. koji glase:

„Izuzetno, obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu može da izvodi i lice koje nije u radnom odnosu na neodređeno vreme u školi u Republici Srbiji, a koje ima prebivalište na teritoriji zemlje u kojoj se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu i koje ispunjava ostale uslove za lice koje ostvaruje obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu.

Lice iz stava 6. ovog člana angažuje se na osnovu konkursa ili na predlog nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavištva.”.

Član 18.

U članu 167. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Visina otpremnine iz stava 3. ovog člana utvrđuje se opštim aktom ustanove, s tim što ne može biti niža od zbira trećine plate zaposlenog za svaku navršenu godinu rada u radnom odnosu kod poslodavca kod koga ostvaruje pravo na otpremninu.”.

Član 19.

U članu 174. stav 2. posle reči: „u skladu sa” dodaju se reči: „ovim i”.

U stavu 3. posle reči: „u skladu sa” dodaju se reči: „ovim i”.

St. 4. i 5. menjaju se i glase:

„Ustanova može svaku od evidencija iz st. 1 – 3. ovog člana da vodi elektronski u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete (u daljem tekstu: JISP).

Evidencije iz st. 1 – 3. ovog člana ustanova vodi na srpskom jeziku ćiriličkim pismom na propisanom obrascu ili elektronski.”.

Stav 6. briše se.

Dosadašnji st. 7. i 8. postaju st. 6. i 7.

Posle dosadašnjeg stava 8. koji postaje stav 7. dodaje se novi stav 8. koji glasi:

„Ukoliko ustanova vodi evidenciju u elektronskom obliku, Ministarstvo je obrađivač podataka i odgovorno je za čuvanje i zaštitu podataka.”.

Stav 9. menja se i glasi:

„Vrstu, naziv, sadržaj i izgled obrazaca evidencija i javnih isprava i način njihovog vođenja, popunjavanja i izdavanja, propisuje ministar, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.”.

Član 20.

U članu 175. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Ministarstvo uspostavlja JISP i njime upravlja uz tehničku podršku službe Vlade nadležne za projektovanje, usklađivanje, razvoj, funkcionisanje sistema elektronske uprave i druge poslove propisane zakonom.

Služba Vlade iz stava 1. ovog člana obavlja poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanja sigurnosti i bezbednosti podataka u državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost.”.

U stavu 3. posle reči „Ministarstvo” dodaju se reči: „u okviru JISP-a”.

Posle stava 3. dodaju se novi stav 4. i stav 5. koji glase:

„U registar iz stava 3. ovog člana unose se podaci iz evidencija iz člana 174. ovog zakona.

Ustanove su dužne da u registar iz stava 3. ovog člana unose i ažuriraju podatke iz evidencija iz člana 174. ovog zakona, ukoliko evidencije ne vode u okviru JISP-a.”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 6.

Član 21.

U članu 176. stav 5. reč: „isključivo” briše se, a na kraju stava tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „kao i u druge svrhe propisane zakonom.”.

Posle stava 6. dodaju se novi st. 7. i 8. koji glase:

„Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik i odrasli iz stava 6. ovog člana može da zahteva da mu se JOB i podaci za lični pristup registru dostave na adresu elektronske pošte.

Ministarstvo uspostavlja i vodi evidenciju u elektronskom obliku o svim zahtevima i dodeljenim JOB i privremenim JOB.”.

Dosadašnji st. 7 – 9. postaju st. 9 – 11.

U dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 9. posle reči: „privremenom JOB-u” dodaju se reči: „iz stava 6. ovog člana”.

Član 22.

U članu 177. stav 1. reči:

„Ustanova unosi i ažurira podatke iz člana 174. stav 2. ovog zakona u registar dece, učenika i odraslih, preko svog pristupnog naloga preko JOB-a, i to:”, zamenjuju se rečima: „Podaci iz člana 174. stav 2. ovog zakona unose se u registar dece, učenika i odraslih, preko JOB-a, u skladu sa zakonom, i to:”.

Član 23.

U članu 180. stav 1. reči: „Ustanova unosi i ažurira podatke” zamenjuju se rečju: „Podaci”, a posle reči: „zakona” dodaju se reči: „unose se”.

Član 24.

U članu 181. stav 2. posle reči: „mature;” dodaju se reči: „praćenje i merenje uticaja kvalifikacija na zapošljavanje, odnosno mogućnosti zapošljavanja prema stečenim kvalifikacijama.”.

Član 25.

U članu 182. stav 6. reč: „identitetu”, briše se.

Posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Korisnik podataka iz registara iz člana 175. stav 3. ovog zakona je i agencija nadležna za kvalifikacije koja je osnovana i obavlja delatnost u skladu sa zakonom kojim je uređen nacionalni okvir kvalifikacija, uz obezbeđivanje zaštite podataka o ličnosti.”.

Član 26.

U članu 183. stav 2. reči: „Ustanova unosi, odnosno ažurira podatke” zamenjuju se rečima: „Podaci iz stava 1. ovog člana unose se”.

Stav 3. menja se i glasi:

„Podaci iz evidencije iz člana 174. ovog zakona čuvaju se na način i u rokovima propisanim posebnim zakonom.”.

Član 27.

U članu 184. stav 5. reč: „registra” zamenjuje se rečju: „registara”.

Član 28.

U članu 205. stav 2. reči „od školske 2018/2019. godine” zamenjuju se rečima: „danom stupanja na snagu propisa kojim se utvrđuju koeficijenti na osnovu stečenog zvanja.”.

Član 29.

Organ upravljanja ustanove dužan je da radno-pravni status direktora, uskladi sa odredbama ovog zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30.

Zaposleni koji nije stekao odgovarajuće obrazovanje za izvođenje nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada u školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, obavezan je da u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, stekne odgovarajuće obrazovanje.

Član 31.

Izuzetno od člana 144. stav 1. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17 i 27/18 – dr. zakon) medicinska sestra koja je zasnovala radni odnos u ustanovi pre stupanja na snagu Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 101/17 i 113/17 – dr. zakon), može da obavlja vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi bez licence.

Član 32.

Ministar će doneti podzakonske akte za sprovodenje ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Predlog zakona) sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 7. oktobra 2017. godine je znatno podigao i unapredio kvalitet obrazovanja i vaspitanja, ali je svakako tokom primene ukazao na potrebu unošenja nekoliko konkretnih izmena i dopuna, kojima bi se poboljšala efikasnost sistema obrazovanja i vaspitanja.

Izmene i dopune odnose se na preciziranje odredaba koje se odnose na uzrast i tačan broj godina dece koja se mogu upisati u razvojnu grupu u predškolskoj ustanovi, osnivanje nove organizacione jedinice Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centar za obrazovnu tehnologiju, odredaba koje se odnose na ogled, resursni centar za asistivne tehnologije u obrazovanju i vaspitanju, prigovor na zaključnu ocenu, način zasnivanja radnog odnosa direktora, decasnog unošenja ovlašćenja ministru da podzakonskim aktom uredi bliže uslove za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanove, preciziranje rokova za pokretanja i vođenje vaspitno-disciplinskog postupka u školi, preciziranje odredaba kojima se uređuje ocenjivanje učenika iz izbornih programa i aktivnosti, iz vladanja i opšti uspeh, preciziranje odredaba koje propisuju obrazovanje nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika u pogledu obrazovanja iz psiholoških, pedagoških i metodičkih disciplina, kao i koje se odnose na način uređivanja vođenja, rukovanja i uspostavljanja Jedinstvenog informacionog sistema prosvete, kao i podaci koji se vode u registru dece, učenika i odraslih, kao i u registru zaposlenih, te odredbe u kojima se uređuje Jedinstveni obrazovni broj (JOB), a posebno one koje se odnose na svrhu obrade podataka, njihovo korišćenje, te ažuriranje i čuvanje podataka u evidencijama, terminološko usklađivanje sa Zakonom o lokalnom samoupravi („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon i 47/18), kao i nekoliko terminoloških izmena i dopuna kojima se postiže veća preciznost norme ili usklađuje norma sa drugim propisima.

Sve navedeno, ne bi bilo moguće rešiti bez donošenja izmena i dopuna Zakona i to je jedini način za rešavanje problema.

III. OBJAŠNjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

Članom 1. Predloga zakona kojim se menja član 20. Zakona preciziran je uzrast deteta koje se na osnovu mišljenja interresorne komisije i uz saglasnost roditelja može upisati u razvojnu grupu u predškolskoj ustanovi, odnosno u školu za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju, tako što je precizirano da se radi o uzrastu od tri godine do polaska u školu.

Članom 2. Predloga zakona kojim se menja član 43. Zakona propisano je da Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, pored postojeće tri, u svom sastavu ima i četvrtu organizacionu jedinicu - Centar za obrazovnu tehnologiju.

Članom 3. Predloga zakona dodaje se novi član 46A. Zakona kojim se propisuju stručni poslovi koje u okviru Centra za obrazovnu tehnologiju obavlja Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Članom 4. Predloga zakona kojim se menja član 51. Zakona precizirano je da ministar odlučuje o odobravanju ogleda i da propisuje program ogleda na osnovu stručne procene i preporuke nadležnog saveta, odnosno zavoda, odnosno odgovarajuće institucije kompetentne za predmet ogleda, ukoliko nisu podnosioci te inicijative.

Ovim članom Predloga takođe je brisana odredba člana kojom je propisano ovlašćenje ministra da podzakonskim aktom propiše bliže uslove o sprovođenju, proceni i prevođenju ogleda u sistem i druga pitanja od značaja za kvalitet ogleda.

Članom 5. Predloga zakona kojim se član 54. Zakona zamenjuje novim članom 54. precizirano je koje ustanova može da stekne status resursnog centra za pružanje stručne podrške deci, učenicima i odraslima sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, njihovim porodicama i drugim obrazovnim i vaspitnim ustanovama, kao i usluge i stručna pomoć koju pruža. Članom se daje ovlašćenje ministru da donese rešenje o dodeli statusa resursnog centra, kao i da podzakonskim aktom uredi bliže uslove za sticanje statusa resursnog centra, organizovanja rada i prestanka važenja statusa, ali uz prethodno pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za poslove lokalne samouprave, ministra nadležnog za poslove zdravlja i ministra nadležnog za poslove socijalne zaštite.

Članom 6. Predloga zakona kojim se menja član 72. Zakona urađene su terminološke izmene, čime se postiže veća jasnoća u primeni zakona kada je reč o ocenjivanju iz obaveznog predmeta, izbornog programa, odnosno aktivnosti, a osim toga terminološke izmene su sačinjene u skladu sa postojećim terminima u važećim propisima.

Članom 7. Predloga zakona kojim se menja član 73. Zakona precizirano je koji se obavezni predmeti, izborni programi odnosno aktivnosti ocenjuju brojčano, odnosno opisno, kao i da se opisna ocena utvrđuje na kraju prvog i drugog polugodišta. Precizirano je i da učenik koji nije ocenjen iz obaveznog predmeta, izbornog programa i aktivnosti iz razloga što je izostajao sa nastave više od trećine od propisanog ukupnog godišnjeg broja časova, i za koga se ocenjivanjem utvrđi da nije dostigao obrazovne standarde na osnovnom nivou, polaže razredni ispit. U odredbi koja propisuje da se učenik drugog i trećeg razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća, precizirano je da se to ne odnosi na

učenika drugog i trećeg razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja. U odredbi koja propisuje da učenik od četvrtog do sedmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja i učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku, dodato je da se to odnosi i na učenika od drugog do završnog razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja. U odredbi koja propisuje da učenik od četvrtog do sedmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja i učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja ponavlja razred ako na kraju drugog polugodišta ima zaključene više od dve nedovoljne brojčane ocene ili ne položi popravni ispit, osim ocene iz vladanja, precizirano je da se to odnosi i na učenika od drugog do završnog razreda osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja.

Članom 8. Predloga zakona kojim se menja član 75. Zakona precizirano je da se izborni program drugi strani jezik ocenjuju brojčano i ulazi u opšti uspeh učenika.

Članom 9. Predloga zakona kojim se menja član 78. Zakona kojim se dodaje novi stav 4. kojim se utvrđuje da kandidat koji je nakon završenog programa obuke stekao javnu ispravu o ostvarenom standardu kvalifikacije u celini i javnu ispravu o ostvarenom standardu ključnih kompetencija za opšteobrazovni deo srednjeg stručnog obrazovanja odraslih ima pravo izlaska na završni ispit, odnosno pravo na polaganje stručne mature.

Članom 10. Predloga zakona kojim se član 82. Zakona zamenjuje novim članom 82. precizirane su terminološke odrednice u pogledu vrste prigovora na ocenu iz predmeta, programa, aktivnosti i vladanja, kao i vrste prigovora na ispit, kao i kada situacije u kojima direktor rešenjem poništava zaključnu ocenu i upućuje učenika na polaganje ispita.

Članom 11. Predloga zakona kojim se menja član 85. Zakona precizirani su rokovi pokretanja pokretanja disciplinskog postupka u slučaju učinjene teže povrede obaveze učenika, odnosno povrede zabrana propisanih čl. 110 –112. Zakona, rokovi u kojima zastareva i da se ovaj postupak pokreće zaključkom, a okončava rešenjem direktora.

Članom 12. Predloga zakona kojim se menja član 89. Zakona posebno je propisano da Matematička gimnazija u Beogradu i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu jesu ustanove od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju. Ovakvo određenje Matematičke gimnazije u Beogradu i Gimnazije „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu je deklarativnog karaktera i iz njega ne proizlazi poseban status u smislu njihovog finasiranja i ostalih prava i obaveza koje su ove ustanove imale i pre njegovog određivanja kao ustanova od nacionalnog značaja.

Matematička gimnazija u Beogradu osnovana je odlukom o osnivanju koju je donela Skupština grada Beograda i koja je objavljena 23. maja 1966. godine u Službenom listu grada Beograda.

Od školske 2004/2005. godine, Matematička gimnazija u Beogradu obuhvata i dva završna razreda osnovne škole.

Upis talentovanih učenika u ovu gimnaziju obavlja se kroz specifičan prijemni ispit i pravila upisa; poseban plan i program kroz koji se nastava matematike, informatike i fizike izvodi na izuzetno visokom nivou.

Nastavni kadar je izuzetno kvalitetan i talentovan, a veliki broj zaposlenih nastavnika su iz redova bivših učenika Matematičke gimnazije u Beogradu. Gimnazija ostvaruje dvosmernu saradnju sa Univerzitetom u Beogradu,

Matematičkim institutom SANU, Institutom za fiziku, tako da redovnu nastavu izvodi dvadesetak doktora nauka i desetak magistara, i još otprilike toliko je angažovano kroz druge, dodatne oblike nastave.

Broj učenika u svakom odeljenju je 20, a u Gimnaziji se primenjuju raznovrsni oblici nastave, od klasičnih do savremenih, uključujući i mentorsku nastavu; kod učenika se razvija aktivan odnos prema znanju, povezivanju različitih predmeta i sadržaja, da se stimuliše kritički i stvaralački duh, da se ističu visoke moralne, naučne i opštecivilizacijske vrednosti. Nastava se kontinuirano unapređuje, kao na osnovu sopstvenih iskustava i istraživanja, ali i na osnovu iskustava najistaknutijih svetskih institucija i naučnih autoriteta.

U dosadašnjem periodu Matematičku gimnaziju završilo je gotovo sedam hiljada učenika. Neki od njih su sada profesori na Beogradskom univerzitetu, ali i na univerzitetima širom sveta. Mnogi su ostvarili prestižne naučne karijere, smatra se da je Gimnazija dala preko 500 doktora nauka. Drugi su uspešni u radu u velikim svetskim kompanijama, ali i u brojnim računarskim centrima i institutima. Na međunarodnim takmičenjima učenici Matematičke gimnazije su osvojili preko 500 medalja, što je redak, ako ne i jedinstven uspeh jedne škole u svetu. Pored izuzetnog uspeha u oblasti matematike, fizike, informatike i astronomije, učenici Matematičke gimnazije su uspešni i u drugim oblastima: osvajaju nagrade na republičkim takmičenjima iz srpskog jezika i književnosti, istorije, šaha, a takođe osvajaju prestižne nagrade u glumi, recitovanju, sportu, multimedijalnim prezentacijama, debatovanju itd.

Gimnazija u Novom Sadu na Zlatnoj Gredi je naša najstarija obrazovno-kulturna ustanova, sa kontinuitetom ideje obrazovanja, u četvrtom veku svoga trajanja, osnovana kao katedralna škola 1703 godine u porti Saborne crkve Svetog velikomučenika i pobedonosca Georgija, kao pravoslavna veroispovedna osnovna škola, na isti način kao i većina evropskih starih škola i univerziteta. Prvi maturski ispit u Srba održan je 1868 godine, neprekinut je niz generacija maturanata od tada do današnjih dana. Među bivšim đacima je 16 arhijereja Srpske pravoslavne crkve i 44 akademika. Danas gimnazija obrazuje talentovane učenike po posebnim programima na smerovima za obdarene učenike u matematičkoj gimnaziji, učenike sa posebnim sposobnostima za računarstvo i informatiku i učenike sa posebnim sposobnostima za fiziku kao i na prirodno-matematičkom smeru – sportskom. U Gimnaziji se obrazuju i učenici sedmog i osmog razreda osnovne škole sa posebnim sposobnostima za matematiku, prirodne nauke i informatiku. Deo nastave na prirodno-matematičkom smeru odvija se na francuskom, engleskom, nemačkom i ruskom jeziku. Gimnazija je prošla proces sertifikacije za program Međunarodne mature-Diploma program. Učenici se obrazuju i na prirodno-matematičkom i društveno-jezičkom smeru. Na smerovima za učenike sa posebnim sposobnostima predavači su i nastavnici sa Univerziteta u Novom Sadu. Gimnazija je nosilac ordena Svetog Save I reda Srpske pravoslavne crkve, Svetog Save I reda Kraljevine Jugoslavije, Orden zasluga za narod I reda FNRJ, Orden rada sa crvenom zastavom SFRJ, Vukove nagrade, Nagrade oslobođenja Vojvodine, Oktobarske nagrade grada Novog Sada, Svetosavske nagrade Ministarstva prosvete i sporta, proznanja Dr Đorđe Natošević. Đaci Gimnazije imaju nagrade i medalje na republičkim i međunarodnim takmičenjima iz srpskog jezika, stranih jezika, matematike, fizike, hemije, biologije, istorije, geografije, filozofije, horskim takmičenjima i festivalima kao i sportskim takmičenjima.

Gimnazija sarađuje i učestvuje na programima i projektima međunarodne saradnje i razmenama učenika u saradnji sa Francuskim institutom, Američkim savetom, Gete institutom, Ruskim domom, Ruskim svetom, Britanskim savetom, Institutom Servantes, Konfučijevim institutom. U saradnji sa Ambasadom Japana organizuje se nastava japanskog jazika. Gimnazija ima oznaku izuzetnosti francuske bilingvalne nastave Label France Education, Ministarstva inostranih poslova Republike Francuske.

Napominjemo da je članom definisano da ustanova od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, u smislu ovog zakona, jeste ustanova koja ostvaruje izuzetne rezultate na međunarodnom nivou čime doprinosi unapređivanju i promovisanju sistema obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije.

Članom 13. Predloga zakona kojim se menja član 92. Zakona precizirano je ovlašćenje ministra za donošenje podzakonskog akta kojim se uređuju bliži uslovi za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanove, i unatoč ovlašćenje u ovaj član, budući da je ovlašćenje za donošenje ovog akta bilo propisano članom 49. stav 10. Zakona, te je se navedenom izmenom ovlašćenje uneto u član sa kojim materija ovog podzakonskog akta u posrednjoj vezi.

Članom 14. Predloga zakona kojim se menja član 120, 121. i 138. Zakona termin „opštinski savet roditelja” zamjenjen je terminom „lokalni savet roditelja”, čime je izvršeno terminološko usklađivanje sa Zakonom o lokalnom samoupravi („Službeni glasnik RS” br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon i 47/18).

Članom 15. Predloga zakona kojim se menja član 122. Zakona izmenjeni su uslovi u pogledu potrebnog radnog iskustva direktora predškolske ustanove, tako što se umesto radnog iskustva u predškolskoj ustanovi predviđa radno iskustvo u ustanovi na poslovima obrazovanja i vaspitanja, ali i dalje ostaje uslov da to lice ima stečeno odgovarajuće obrazovanje za vaspitača ili stručnog saradnika.

Članom 16. Predloga zakona kojim se menja član 124. Zakona izmenjen je način zasnivanja odnosa lica na radnom mestu direktora, i to tako što je propisano da organ upravljanja ustanove zaključuje sa direktorom ugovor o radu na određeno vreme, a takođe su precizirane i pravne posledice zaključivanja takvog ugovora u zavisnosti od toga da li je direktor zaposlen u toj ustanovi ili kod drugog poslodavca.

Članom 17. Predloga zakona kojim se menja član 157. Zakona izvršene su dopune kako bi se deci i učenicima u inostranstvu omogućila jednaka dostupnost obrazovanju na srpskom jeziku i to tako što je proširen je krug lica koji u izuzetnim slučajevima mogu da izvode obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu.

Članom 18. Predloga zakona kojim se menja član 167. Zakona precizirana je odredba koja se odnosi na visinu otpremnine na koju zaposleni ima pravo, tako što je utvrđeno da se visina otpremnine utvrđuje se opštim aktom ustanove, s tim što ne može biti niža od zbiru trećine plate zaposlenog za svaku navršenu godinu rada u radnom odnosu kod poslodavca kod koga ostvaruje pravo na otpremninu.

Članom 19. Predloga zakona kojim se menja član 174. Zakona unete su odredbe kojima se na precizan način definiše da ustanova može da svaku od evidencija iz st. 1 – 3. ovog člana da vodi elektronski u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete (JISP), kao i da ih vodi na srpskom jeziku ćiriličkim pismom na propisanom obrascu ili elektronski. Ukoliko ustanova vodi evidenciju u elektronskom obliku, Ministarstvo je obrađivač podataka i odgovorno je za čuvanje i zaštitu podataka. Takođe je precizirano ovlašćenje ministra da u skladu sa ovim i

posebnim zakonom propiše vrstu, naziv, sadržaj i izgled obrazaca evidencija i javnih isprava i način njihovog vođenja, popunjavanja i izdavanja.

Članom 20. Predloga zakona kojim se menja član 175. Zakona precizira se da Ministarstvo uspostavlja JISP i njime upravlja uz tehničku podršku službe Vlade koja obavlja poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanja sigurnosti i bezbednosti podataka u državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost. Član precizira i podatke koje se unose u propisane evidencije, kao i dužnost ustanova u pogledu unosa i ažuriranja podataka iz propisanih evidencija.

Članom 21. Predloga zakona kojim se menja član 176. Zakona propisano je da roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik i odrasli iz stava 6. ovog člana može da zahteva da mu se JOB i podaci za lični pristup registru dostave na adresu elektronske pošte, a da Ministarstvo uspostavlja i vodi evidenciju u elektronskom obliku o svim zahtevima i dodeljenim JOB i privremenim JOB, te da se podaci iz dodeljenog i privremenog JOB-a čuvaju trajno.

Članom 22. Predloga zakona kojim se menja član 177. Zakona precizirano je da se podaci iz člana 174. stav 2. ovog zakona unose u registar dece, učenika i odraslih preko JOB-a, i taksativno su navedeni podaci koji se unose u ovaj registar.

Članom 23. Predloga zakona kojim se menja član 180. Zakona precizirano je da se podaci iz člana 174. stav 3. ovog zakona unose u registar zaposlenih i taksativno su navedeni podaci koji se unose u ovaj registar.

Članom 24. Predloga zakona kojim se menja član 181. Zakona propisana je još jedna svrha obrade podataka iz registara iz člana 175. ovog zakona, tako da je pored već navedene svrhe obrade podataka, uneto da je dodatno svrha obrade ovih podataka i praćenje i merenje uticaja kvalifikacija na zapošljavanje, odnosno mogućnost zapošljavanja prema stečenim kvalifikacijama.

Članom 25. Predloga zakona kojim se menja član 182. Zakona precizirano je pozivanje na stav člana 175. shodno izmenama i dopunama tog člana. Osim toga, propisano je i da je korisnik podataka iz registara iz člana 175. ovog zakona je i agencija nadležna za kvalifikacije koja je osnovana i obavlja delatnost u skladu sa zakonom kojim je uređen nacionalni okvir kvalifikacija, uz obezbeđivanje zaštite podataka o identitetu ličnosti.

Članom 26. Predloga zakona kojim se menja član 183. Zakona precizirano je da se podaci iz evidencije iz člana 174. ovog zakona čuvaju na način i u rokovima propisanim posebnim zakonom.

Članom 27. Predloga zakona kojim se menja član 184. Zakona precizirano je pozivanje na stav člana 175. shodno izmenama i dopunama tog člana.

Članom 28. Predloga zakona kojim se menja član 205. Zakona kojim se reči „od školske 2018/2019. godine“ zamenuju se rečima „danom stupanja na snagu propisa kojom će biti uređeno uvećanje koeficijenata na osnovu stečenog zvanja.“.

Članom 29. Predloga zakona koji predstavlja samostalan član uneta je odredba kojom se propisuje da je organ upravljanja ustanove dužan da radno-pravni status direktora, uskladi sa odredbama ovog zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Na ovaj način postojeći zaključeni posebni ugovor o međusobnim pravima i obavezama sa direktorom prestaje da važi i zamenuje se novim ugovorom, odnosno rešenjem sačinjenim u skladu sa odredbama ovog zakona.

Članom 30. Predloga zakona koji predstavlja samostalan član propisano je da je zaposleni koji nije stekao odgovarajuće obrazovanje za izvođenje nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada u školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, obavezan da u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, stekne odgovarajuće obrazovanje.

Članom 31. Predloga zakona koji predstavlja samostalan član propisano je da, izuzetno od člana 144. stav 1. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS“, br. 88/17 i 27/18 – dr.zakon) medicinska sestra koje je zasnovala radni odnos u ustanovi pre stupanja na snagu Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik RS“, br. 18/10, 101/17 i 113/17 – dr. zakon), može da obavlja vaspitno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi bez licence.

Članom 32. Predloga zakona koji predstavlja samostalan član propisano je da će ministar doneti podzakonske akte u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 33. Predloga zakona koji predstavlja samostalan član propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog akta nisu potrebna finansijska sredstva u 2018. godini.

Usled osnivanja novog Centra za obrazovnu tehnologiju planirano je otvaranje pet novih radnih mesta u okviru Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja što će zahtevati dodatna sredstva potrebna za realizaciju stručnih poslova u okviru navedenog Centra za obrazovnu tehnologiju. Potrebna dodatna sredstva se ne odnose na tekuću budžetsku godinu, već na narednu 2019. i sve naredne godine (zaposleni na neodređeno vreme), budući da ovaj zavod nema kapaciteta da postojeći zaposleni obavljaju nove poslove koji će biti u nadležnosti Centra za obrazovnu tehnologiju, niti ima svoja sredstva iz kojih bi bilo moguće njihovo finansiranje.

Pet novih radnih mesta, za koje se u prvom kvartalu 2019. godine predviđa angažovanje novih lica u radni odnos na neodređeno vreme u okviru novog centra Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, su sledeći: jedan rukovodilac centra, po koeficijentu 23,76 i četiri savetnika – koordinatora, po koeficijentima 19,80 sa najmanje VII/1 stepenom stručne spreme; a koeficijenti su utvrđeni važećom uredbom kojom se utvrđuju koeficijenti za obračun i isplatu plata zaposlenih u javnim službama.

Sredstva potrebna za realizaciju u 2019. i 2020. godini će iznositi po 13.270.000,00 dinara za svaku pojedinačnu godinu.

Sredstva potrebna za realizaciju Predloga zakona u narednim godinama biće planirana u okviru limita određenim od strane Ministarstva finansija i u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

ANALIZA EFEKATA

NACRTA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

1. KOJI SU PROBLEMI KOJE ZAKON TREBA DA REŠI?

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Zakon) donet je 2017. godine, kao novi i reformski zakon u odnosu na istoimeni zakon iz 2009. godine, kojim je nastavljena reforma obrazovanja u Republici Srbiji, započeta 2003. godine.

U 2017. godini zajedničkim radom sa predstavnicima škola – direktorima, sekretarima ustanova, nastavnicima, roditeljima i učenicima, kao i stručnim društvima, nacionalnim savetima nacionalnih manjina, donet je novi zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, radi otklanjanja konstatovanih problema u funkcionisanju sistema predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja i poboljšanja efikasnosti i kvaliteta sistema.

Godinu dana nakon donošenja Zakona, tokom njegove primene pojavila se potreba za preciziranjem, unapređivanjem i usklađivanjem pojedinih rešenja u ovom zakonu, čija primena dovodi do nejasnoća i neujednočenosti njegove primene u praksi.

Nacrtom zakona o izmanama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Nacrt zakona) pristupilo se sa ciljem da se koncepcija razvoja celokupnog sistema obrazovanja prilagodi uočenim potrebama u praksi i uslovima u kojima se može odvijati ovaj proces u Republici Srbiji.

Pri tome, u praksi se jasno pokazalo da treba zadržati nove tendencije i rešenja u postojećem zakonu koja su usmerene prema opštem razvoju, unapređivanju i transformaciji obrazovanja u skladu sa potrebama društva, uz poštovanje tradicionalnih vrednosti našeg obrazovnog sistema ali i praćenje tendencija razvoja evropskog sistema školstva i školstva razvijenih zemalja.

Problemi koje Nacrt zakona treba da reši

Problemi koje Nacrt zakona treba da reši, odnosno razlozi za donošenje propisa kojim će se stvoriti osnov za poboljšanje obuhvata, dostupnosti, kvaliteta i efikasnosti obrazovanja i vaspitanja jesu u sledećem.

Posle analiza aktuelne situacije u ustanovama i iskustva u primeni postojećih propisa u oblasti obrazovanja konstatovano je da je neophodno izvršiti:

1) usklađivanje Zakona sa drugim propisim, između ostalog, Zakonom o zaposlenima u javnim službama („Službeni glasnik RS”, broj 113/17), Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS”, br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon i 47/18), Zakonom o obrazovanju odraslih („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 88/17 – dr. zakon i 27/18 –dr. zakon);

2) preciziranje odredaba kojima se uređuju pitanja od značaja za upis dece u prvi razred osnovne škole, kao i dece koja mogu biti upisana u razvojnu grupu u predškolskom obrazovanju;

3) preciziranje odredaba koje se odnose na obrazovanje nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika u školama za obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;

4) redefinisanje odredaba koje se odnose na zasnivanje radnog odnosa lica na mestu direktora, kao i usklađivanje tih odredaba sa Zakonom o zaposlenima u javnim službama („Službeni glasnik RS”, broj 113/17);

5) redefinisanje odredaba koje se odnose na ocenjivanje učenika iz izbornih programa i aktivnosti, vladanja i opšti uspeh učenika, kao i na pravo na prigovor na ocenu i ispit;

6) modernizacija digitalnog uređenja sistema obrazovanja i u vezi sa tim formiranje nove organizacione jedinice Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centar za obrazovnu tehnologiju, čiji osnovni zadatak je da radi na razvoju kvalitetnog digitalnog obrazovanja i planiranju integracije digitalne komponente u opšte i specifične strateške, razvojne i akcione planove na nacionalnom nivou;

7) redefinisanje i preciziranje odredaba koje se odnose na uspostavljanje Jedinstvenog informacionog sistema prosvete (JISP);

Problem obrazovanje nastavnika u školama za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom

U pojedinim školama za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom radi određeni broj nastavnika koji iako ima odgovarajući stepen obrazovanja – visoko obrazovanje, nema u svemu i potrebne kompetencije za rad sa ovim učenicima, koje se stiču na visokoškolskoj ustanovi na odgovarajućem smeru (vrsta obrazovanja/ osposobljenost).

Nova rešenja koja se odnose na obrazovanje nastavnika u školama za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom (član 30. Nacrta) treba da imaju za ishod povećanje standarda kompetencija nastavnika, koje će doprineti podizanju obrazovnih postignuća učenika u tim školama. Standardi kompetencija nastavnika i obrazovna postignuća učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom zajedno će doprineti podizanju kvaliteta rada ustanove u celini. Nesporno je da nastavnici u školama za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom ispunjavaju propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja, ali je tokom praćenja rada ovih škola konstatovano da kod određenog broja zaposlenih postoji potreba za dodatnim obrazovanjem iz metodike nastave, s obzirom da imaju neodgovarajući smer na Defektološkom fakultetu, odnosno sada - Fakultetu za specijalnu edukaciju i reabilitaciju za rad u nastavi u školama za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Zapravo to su specijalni pedagozi i logopedi koji su po zvanju defektolozi (visoko obrazovanje, sedmi stepen) ali na svojim smerovima nisu imali metodike rada u nastavi. Oni su se našli u sistemu prosvete na osnovu posebnih programa koji su ranije postojali u specijalnim školama, a s obzirom da sada postoji samo jedan (nacionalni) program/ koji je objavljen u službenom glasilu i primenjuje se u svim školama na teritoriji Republike Srbije i da je donet pravilnik o vrsti stručne spreme nastavnika za rad u školama za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju, specijalni pedagozi i logopedi bez metodika rada u nastavi više nisu u mogućnosti da rade u samoj nastavi i produženom boravku. Osim navedeno gpojedine škole mogle su da angažuju samo defektologe sa ova dva smera jer druge nisu imali na području škole kome pripadaju. Međutim, bez obzira na razlog, činjenica je da se sada specijalni pedagozi i logopedi nalaze u nastavi kao nastavnici razredne ili predmetne nastave (zatečno stanje). Razumevajući zahteve prakse i potrebu unapređivanja rada škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju je dao potvrdu da mogu da izrade

program kojim bi ovi defektolozi dobili adekvatnu doedukaciju za rad u nastavi u školama za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Na osnovu prispelih zahteva procena je da ovakvih defektologa ima oko 100 u Republici Srbiji. Uz odgovarajuću doedukaciju, u propisanom roku od četiri godine, oni će steći potrebne dodatne kompetencije i moći će da nastave da rade i da zadovolje sve zahteve savremene obrazovne prakse u ovoj oblasti. Posebno, profesionalni razvoj zaposlenih je u funkciji podizanja kvaliteta rada ustanove i upućivanjem na dodatno obrazovanje već zaposlenih nastavnika povećava se efikasnost upotrebe i ovog (kadrovskog) resursa obrazovanja i vaspitanja i unapređuje nastava i učenje. Ovo rešenje je usmereno na ostvarivanje osnovnih ciljeva obrazovanja i vaspitanja, između ostalog, kontinuirano unapređivanje kvaliteta procesa i ishoda obrazovanja i vaspitanja zasnovanog na proverenim naučnim saznanjima i obrazovnoj praksi.

Pitanje uspostavljanja Jedinstvenog informacionog sistema prosvete (u daljem tekstu: JISP)

Nacrt zakona treba da reši i pitanje/problem uspostavljanja JISP-a (član 175. Nacrta). Dosadašnji razvoj JISP-A baziran je na sopstvenim snagama Ministarstva. U skladu sa zakonski definisanim okvirom i kadrovskim kapacitetima Ministarstva, razvijen je deo sistema koji se tiče registra ustanova i registra zaposlenih. Trenutno se radi na uspostavljanju sistema za dodelu jedinstvenog obrazovnog broja (JOB), što je osnovni preduslov za uspostavljanje registra učenika. Razloga zbog kojih se kasni sa implementacijom JISP-A ima više, a osnovni su ograničenja u zakonskom okviru (koja se dobrim delom mogu otkloniti izmenama i dopunama Zakona u delu koji se odnosi na JISP), ograničen kadrovski kapacitet Ministarstva u domenu informacionih tehnologija (u daljem tekstu: IT) i pojedine neodgovarajuće odluke iz prethodnog perioda. Plan za narednu godinu je da se za razvoj JISP-A pokrene javna nabavka kako bi se obezbedio potpuno funkcionalan sistem razvijen u skladu sa najvišim standardima.

U vezi sa navedenim, ukazujemo da je elektronski dnevnik je nabavljen za sve osnovne i srednje škole u Republici Srbiji i po uspostavljanju JISP-a, posebno dela koji se odnosi na registar učenika, biće integriran u JISP, u skladu sa zakonom koji predviđa da se podaci iz JISP-a pohranjuju u registar. Pri tome, nedostatak odgovarajuće opreme ostaje i dalje jedan od problema sa kojim se susreću škole i Ministarstvo radi na njenom obezbeđivanju.

Kada su u pitanju kadrovi, škole imaju zaposlene koji se po prirodi posla bave evidencijama i/ili unosom podataka u odgovarajuće baze, to neće biti potrebno dodatno zapošljavanje u ove svrhe.

Centar za obrazovnu politiku

Radi razvoja digitalnog obrazovanja predloženo je organizovanje Centra za obrazovnu tehnologiju (u daljem tekstu: Centar) kao organizacione jedinice Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja (član 46a Nacrta).

Poslovi Centra do sada nisu obavljeni, tako da zaposlene nije moguće prerasporediti, niti istu opremu koristiti. Posebno, slični poslovi nisu nikada bili obavljeni u postojećim centrima Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja. Iz navedenog proizlazi da nema rezultata u oblasti koja je povod za uspostavljanje Centra.

Posao osiguranja kvaliteta procesa digitalizace u obrazovanju je sveobuhvatan i zahteva značajna izdvajanja iz budžeta. Zbog vrste i obima poslova koje Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja već obavlja, kao i zbog

strukture kadrova, u ovom trenutku nije moguća preraspodela postojećih kadrova u okviru iste organizacije.

2. KOJI SU ŽELJENI CILJEVI DONOŠENJA ZAKONA

Prepoznajući problema i manjkavost određenih odredaba postojećeg Zakona koji su se pokazali u praksi tokom jednogodišnje primene tog zakona, Nacrt zakona treba da omogući:

1) kvalitetno i svima pod jednakim uslovima dostupno obrazovanja i vaspitanje,

2) ujednačenu praksu prilikom primene zakona,

3) smanjenje siromaštva i podizanje obrazovnog nivoa stanovništva:

- smanjenje stope siromaštva unapređivanjem i stvaranjem većih mogućnosti za sticanje srednjeg obrazovanja odraslih

- Podizanje nivoa obrazovanja je efikasan način za smanjivanje siromaštva u Republici Srbiji.

- Značaj obrazovanja se ogleda i u činjenici da se stopa siromaštva smanjuje sa povećanjem stručne spreme nosioca domaćinstva : 20,2% siromašnih je bez osnovne škole a 1% je onih sa završenim fakultetom. najveći procenat siromašnih - 61,5% od ukupnog broja siromašnih je bez osnovne škole ili samo sa završenom osnovnom školom¹.

- omogućavanjem sticanja srednjeg obrazovanja licima koja su rano napustila, odnosno nisu završila srednje obrazovanje.

- Povećanje kompjuterske pismenosti stanovništva

- Obrazovni nivo ukupnog stanovništva Republike Srbije, i pored relativno duge tradiciju obaveznog i besplatnog osnovnog obrazovanja i vaspitanja (od 1952. godine) i besplatnog srednjeg obrazovanja i vaspitanja nije zadovoljavajući.

- Pokazatelji nivoa obrazovanosti stanovništva: školska spremna, pismenost i kompjuterska pismenost direktno su povezani sa stepenom društveno-ekonomskog razvoja.

Podaci o kompjuterskoj pismenosti² stanovništva srbijske starijeg od 15 godina po popisu iz 2011. godine su:

- kompjuterski je pismeno 34,21%
- delimično je kompjuterski pismeno 14.78%
- nepismeno 51,01%

S obzirom na značaj savremenih tehnologija i potrebu njihovog korišćenja u svakodnevnim i profesionalnim aktivnostima kompjuterska pismenost je ozbiljan izazov koji se postavlja pred obrazovni i vaspitni sistem i koji nastoji da u određenoj meri reši i ovaj nacrt.

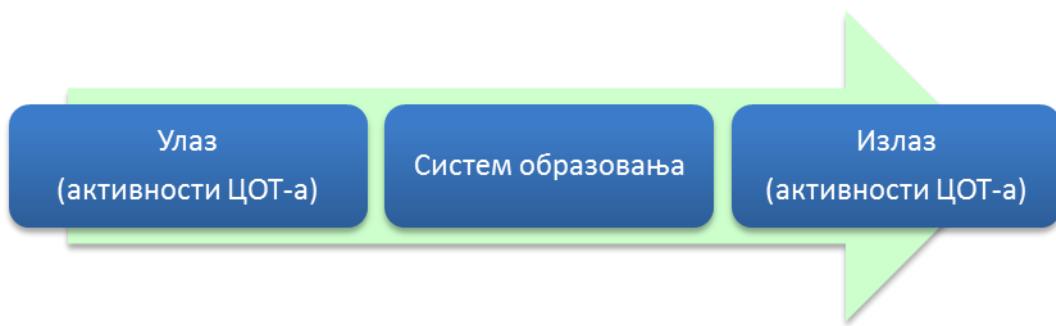
¹ Publikacija: Siromaštvo u Srbiji u 2014. godini, izdavač Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlada republike Srbije, avgust 2015.

² Kompjuterska pismenost je definisana kao sposobnost lica da koristi osnovne računarske aplikacije u izvršenju svakodnevnih zadataka (na poslu, u školi, kod kuće). U vezi s tim prikupljeni su podaci o tome da li lice zna da vrši obradu teksta, izrađuje tabele, šalje i prima elektronsku poštu, kao i da li zna da koristi internet

4) veću efikasnost i efektivnost sistema obrazovanja i vaspitanja, formiranjem organizacione jedinice Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja – Centra za obrazovnu tehnologiju –

U fokusu rada budućeg Centra za obrazovnu tehnologiju jeste izrada instrumenata obrazovne politike i realizacija istraživanja koji treba da osiguraju kvalitetnu integraciju digitalne tehnologije u sistem obrazovanja čime se postiže povećanje nivoa kvaliteta obrazovanja.

Aktivnosti Centra okrenute su ka profilisanju instrumenata i mera na „ulazu” u obrazovni sistem i praćenju i merenju efekata obrazovne politike u oblasti digitalizacije u obrazovanju, na „izlazu”.

Primeri instrumenata i mera obrazovne politike u oblasti digitalizacije u obrazovanju (ulaz):

- uvođenje i promovisanje okvira za samovrednovanje i procenu elektronske zrelosti obrazovne ustanove
 - jačanje kapaciteta ustanova za ikt segment školskog razvojnog planiranja
 - razvoj instrumenata za procenu digitalnih kompetencija učenika
 - razvoj instrumenata za procenu digitalnih kompetencija nastavnika
 - razvoj kvalitativnih i kvantitativnih indikatora za praćenje razvoja digitalnog obrazovanja
 - izrada standarda kvaliteta digitalnih sadržaja (otvorenih obrazovnih resursa)
 - jačanje kapaciteta aktera uključenih u celoživotno učenje za izradu otvorenih obrazovnih resursa
 - izrada preporuka, doprinos izradi strateških dokumenata, saradnja sa klijentnim akterima koji utiču na razvoj obrazovanja

Primeri praćenja i merenja efekata obrazovne politike u oblasti digitalizacije u obrazovanju (izlaz):

- praćenje učeničkih postignuća u oblasti digitalne i informatičke pismenosti
 - procena nivoa digitalne i informatičke pismenosti na kraju osnovnog obrazovanja
 - procena nivoa digitalne i informatičke pismenosti na kraju srednjeg obrazovanja
 - procena nivoa digitalne i informatičke pismenosti nastavnika
 - praćenje i analiza efikasnosti i načina korišćenja ikt opreme u obrazovnim ustanovama u douniverzitetском obrazovanju

- sekundarne analize na osnovu rezultata međunarodnih istraživanja

Veća efikasnost i efektivnost sistema obrazovanja ostvariće se kroz:

- uvođenje (trenutno nepostojećih) mera i instrumenata obrazovne politike u sferi digitalizacije i
- kontinuirano, na podacima i istraživanjima zasnovano praćenje napretka ovog segmenta obrazovnog sistema.

5) unapređivanjem rešenja u sistemu Jedinstvenog informacionog sistema prosvete (JISP), radi osiguranja prikupljanja potrebnih podataka i njihove analize što je jedan od elemenata za unapređivanje i racionalizaciju obrazovanja i vaspitanja, budući da u obrazovno-vaspitnom sistemu Republike Srbije ne postoji potpuno uspostavljen ISP, te stoga organi i institucije nisu uvek u mogućnosti da sagledaju, odnosno utvrde određene podatke na nivou cele države

3. DA LI SU RAZMATRANE MOGUĆNOSTI ZA REŠAVANJE PROBLEMA BEZ DONOŠENJA AKTA

Imajući u vidu sve prethodno navedene probleme, razmatrane su sledeće mogućnosti:

1) Status quo -nedonošenje novog zakona o izmenama i dopunama ostavilo bi nerešene probleme, budući da se odredbe postojećeg zakona mogu unaprediti jedino njegovom izmenom i dopunom, a ne podzakonskim aktima.

2) Donošenje novog zakona, odnosno zakona o izmenama i dopunama Zakona Dosadašnja praksa i iskustvo su pokazali da postojeći problemi ne mogu da budu rešeni bez izmena i dopuna važećeg zakona. Ministarstvo mora da se kreće u zakonskim okvirima i ima obavezu da postupa u skladu sa postojećim odredbama, koje prema važećim rešenjima ne doprinose u potpunosti kvalitetu, efiksanosti i efektivnosti sistema obrazovanja i vaspitanja. Prilikom pripreme Nacrta zakona posebno su uzeti u obzir rezultati i iskustva stečena uvođenjem novih profila u srednjem stručnom obrazovanju, uključivanjem marginalizovanih grupa u sistem obrazovanja i vaspitanja, rezultati samovrednovanja i spoljnog vrednovanja ustanova, rezultati međunarodnih testiranja, iskustva u primeni postojećih rešenja i dr..

Na osnovu navedenog Ministarstvo smatra da je donošenje Zakona izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja jedini način za uspostavljanja sistema, odnosno pravnog okvira za rešavanje postojećih problema i ostvarivanja predviđenih ciljeva.

4. ZAŠTO JE DONOŠENJE AKTA NAJBOLJI NAČIN ZA REŠAVANJE PROBLEMA

Donošenje zakona kojim bi se izvršile izmene i dopune važećeg zakona, je jedini način rešavanja problema na koje je ukazala dosadašnja primena Zakona i ostvarivanja napred navedenih ciljeva.

Naime, postojeći problemi nisu se mogli rešiti na drugi način, imajući u vidu da je neophodno stvoriti zakonske preduslove za unapređivanje, modernizaciju, racionalizaciju i podizanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja (pitanja koja se mogu urediti samo zakonom). Osim toga, niz zakona donetih u drugih oblastima zahteva

izmenu ovog zakona, kako bi se uspostavio jedinstveni i usklađeni pravni sistem države.

Ne postoji mogućnost da se konkretna rešenja urede podzakonskim aktima, budući da predstavljaju materiju koju je moguće urediti isključivo zakonom.

5. NA KOGA ĆE I KAKO NAJVEROVATNIJE UTICATI REŠENJA U ZAKONU

Novi zakon imaće pozitivan uticaj kako na decu i učenike, odnosno odrasle koji stiču obrazovanje po odredbama ovog Zakona, tako i na roditelje/druge zakonske zastupnike dece i učenika, na zaposlene u ustanovi, na stručna i savetodavna tela u oblasti obrazovanja i vaspitanja, na osnivače ustanova - druga pravna ili fizička lica.

Rešenja će uticati na:

- **decu, učenike i odrasle** – jasnije i preciznije definisane odredbe koje se odnose na prigovor na ocenu i ispit, utvrđeni rokovi i mere u vaspitno-disciplinskom postupku, dobijanje otvorenih obrazovnih resursa i aplikacija; veća dostupnost obrazovno-vaspitnog rada na srpskom jeziku u inostranstvu deci i učenicima koji privremeno ili stalno borave u inostranstvu;
- **roditelje, odnosno druge zakonske zastupnike učenika** – mogućnost pristupa elektronskoj bazi podataka, odnosno informacijama koje se odnose na obrazovni status njihovog deteta;
- **direktore ustanova** – izmena uslova u pogledu radnog iskustva za direktore predškolskih ustanova, izmena radno-pravnog statusa direktora, usklađivanje sa odredbama Zakona o zaposlenima u javnim službama;
- **nastavnike, vaspitače i stručne saradnike** – tačno definisanje norme neposrednog rada; utvrđen osnov za obračunavanje visine otpremnine prilikom prestanka radnog odnosa; podizanje kvaliteta obrazovanja za nastavnike koji izvode obrazovno-vaspitni rad u školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom; jasnije definisanje odredaba koje se odnose na praćenje i ocenjivanje učenika; novi programi obuka u oblasti digitalnog obrazovanja ili druge obuke iz nadležnosti Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja koje se ostvaruju korišćenjem interneta i dr.
- **ustanove** – dobija stručnu pomoć i podršku prilikom praćenja digitalne komponente u okviru samovrednovanja, spoljašnjeg vrednovanja rada ustanova, sprovođenja nacionalnih ispita, sprovođenja nacionalnih ispitivanja, izrade obrazovnih standarda i standarda kvaliteta rada ustanova tako što će osnivanjem Centra za obrazovnu tehnologiju biti omogućena potpuna dostupnost za dobijanje ove vrste pomoći; mogućnost korišćenja stručne pomoći od strane resursnog centra, i to kako u vidu obučenog kadra, tako i u pogledu asistivne tehnologije; dobijanje baze digitalnih obrazovnih sadržaja, kao i otvorenih obrazovnih resursa i aplikacija;
- **građane** – naši državljanji koji borave u inostranstvu imaće veću dostupnost besplatnom obrazovanju i vaspitanju njihove dece na srpskom jeziku.

6. KAKVE TROŠKOVE ĆE PRIMENAZAKONA IZAZVATI GRAĐANIMA I PRIVREDI, A NAROČITO MALIM I SREDNjIM PREDUZEĆIMA

Za sprovođenje ovog akta nisu potrebna finansijska sredstva u 2018. godini, a sredstva potrebna za realizaciju u 2019. i 2020. godini će iznositi po 13.270.000,00 dinara za svaku pojedinačnu godinu.

Posebno, Zakonom o izmenama i dopunama Zakona neće biti povećan iznos troškova uspostavljanja JISP-a, koji su već opredeljeni iz sredstava budžeta Republike Srbije prilikom donošenja Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

U vezi sa potrebnim doškolovanjem (član 30. Nacrta), lica koja žele da zasnuju odnos u školi za decu sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, kao i zaposleni na svakom drugom radnom mestu, sami snose troškove sticanja svog dodatnog odgovarajućeg obrazovanja koje je potrebno, odnosno propisano za obavljanje određenih poslova. Nacrtom zakona je propisan rok od četiri godine za sticanje ovog dodatnog obrazovanja i očekuje se da će u tom roku nastavnici ispuniti ovaj zahtev (ukoliko ne ispune, postupiće se kao i u slučaju ostalih zaposlenih jer se svake godine prilikom raspoređivanja nastavnika i utvrđivanja norme nastavnika po predmetima utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje poslova u skladu sa zahtevima konkretnog radnog mesta – stepen i vrsta obrazovanja).

7. DA LI SU POZITIVNE POSLEDICE DONOŠENJA ZAKONA TAKVE DA OPRAVDAVAJU TROŠKOVE KOJE ĆE ON STVORITI?

Pozitivne posledice donošenja zakona su:

- poboljšan kvalitet obrazovanja i vaspitanja;
- jasan način ocenjivanja učenika;
- veći obuhvat odraslih, odnosno polaznika u srednje obrazovanje i vaspitanje, a samim tim i njihovu veću zapošljivost i povećanu socijalnu koheziju u društву;
- usled očekivane veće stope zapošljivosti očekuje se posledično i smanjivanje stope siromaštva i smanjivanje različitih vidova socijalne pomoći nezaposlenim licima, a ujedno će se povećati sredstva budžeta dodatnim porezima i doprinosima koja plaćaju zaposlena lica;
- uspostavljanje savremenijeg i prilagođenog jedinstvenog informacionog sistema prosvete (JISP), radi osiguranja prikupljanja i analize svih podataka u obrazovanju i vaspitanju, treba da poveća efikasnost i efektivnost celokupnog sistema obrazovanja i vaspitanja, i to kako kratkoročno tako i dugoročno budući da će država biti u mogućnosti da projektuje potrebe sistema za duži vremenski period, analizira postojeće mere i predlaže dalje mere za unapređivanje kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti sistema obrazovanja i vaspitanja;

8. DA LI SE ZAKONOM PODRŽAVA STVARANJE NOVI PRIVREDNIH SUBJEKATA I TRŽIŠNA KONKURENCIJA

Predloženi Zakon ni na koji način ne ograničava tržišnu konkurenčiju.

9. DA LI SU SVE ZAINTERESOVANE STRANE IMALE PRILIKU DA SE IZJASNE O ZAKONU

Zaključkom Odbora za javne službe Vlade 05 Broj: 011-9598/2018 od 10. oktobra 2018. godine utvrđeno je da javnu raspravu povodom Nacrta zakona o

izmenama i dopunama zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja nije potrebno sprovoditi, budući da obim i suština izmena i dopuna Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja nisu takvog karaktera da zahtevaju javnu raspravu imajući u vidu da se predloženim rešenjima iz Nacrta zakona bitno ne menjaju rešenja iz postojećeg zakona kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja. Takođe jedan od razloga za ovaku odluku je da su predloženim odredbama Nacrta zakona u najvećoj meri izvršena terminološka preciziranja, imajući u vidu da su postojeće formulacije stvarale nedoumice prilikom primene konkretnih odredaba Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Napominjemo da su se tokom jednogodišnje primene Zakona predstavnici nastavnika, direktora, stručnih saradnika, roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici, organi jedinice lokalne samouprave i drugi dostavljali svoje primedbe i predloge za izmenu i dopunu određenih zakonskih rešenja, kao i zahteve za davanje mišljenja o primeni konkretnih odredaba Zakona. Primedbe su se odnosile, između ostalog, na nepreciznosti odredaba koje se odnose na ocenjivanje učenika iz izbornih programa i opšti uspeh, postupak koji se sprovodi nakon uloženog prigovora na ocenu i ispit, rokove u vezi sa vaspitno-disciplinskim postupkom, regulisanje statusa direktora nakon obavljanja ove dužnosti u trećem i svakom narednom mandatu, obavezu polaganja licenci određenih kategorija zaposlenih u predškolskim ustanovama, visinu otpremnine lica kojima je prestao radni odnos usled gubitka zdravstvene sposobnosti za rad sa decom i učenicima i drugo. Nakon razmatranja pristiglih primedbi i ukazivanja na pomenute nepreciznosti, koje su dovodile, između ostalog, i do neujednačene prakse, pristupilo se izmenama i dopunama konkretnih odredaba.

10. KOJE ĆE SE MERE TOKOM PRIMENE ZAKONA PREDUZETI DA BI SE POSTIGLO ONO ŠTO SE ZAKONOM PREDVIĐA

Radi sprovođenja Zakona predviđeno je da ministar doneše sledeće podzakonske akte:

- Pravilnik o bližim uslovima za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanove (član 92. Nacrta) - rok: godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Druge mere i aktivnosti za primenu zakonskih rešenja, između ostalog, su:

- uspostavljanje adekvatnijeg Jedinstvenog informacionog sistema prosvete radi unapređivanja procesa donošenja odluka u obrazovanju i vaspitanju na osnovu relevantnih podataka (u uspostavljanju JISP-a podršku Ministarstvu će pružiti Kancelarija za IT) - rok: 30. novembar 2019. godine;

- organizovanje Centra za obrazovnu tehnologiju kao organizacione jedinice Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja (primenjuje se odredba Zakona kojom je propisano da će zavodi usaglasiti organizaciju i rad sa ovim zakonom u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona);

- redefinisanje resursnih centara;

- sprovođenja ogleda u školama i njihovo praćenje putem nadzora (inspekcijskog i stručno-pedagoškog nadzora);

- kvalitetnije i efikasnije praćenje i ocenjivanje učenika putem nadzora.

Organi i organizacije nadležne za sprovođenje zakona su: Ministarstvo; pokrajinski sekretarijat; zavodi; saveti; organi jedinice lokalne samouprave;

obrazovne i vaspitne ustanove; stručna društva i strukovna udruženja; interresorne komisije; sektorska veća, resursni centri, ustanove vežbaonice, visokoškolske ustanove koje školju buduće nastavnike, vaspitače i stručne saradnike, privredna društva, udruženja poslodavaca; organ nadležan za poslove zapošljavanja.

**PREGLED ODREDABA KOJE SE MENjAJU I DOPUNjUJU
ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA**

**Upis u razvojnu grupu u predškolskoj ustanovi i u školu za obrazovanje
učenika
sa smetnjama u razvoju
Član 20.**

U razvojnu grupu u predškolskoj ustanovi, odnosno u školu za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju, dete UZRASTA OD TRI GODINE DO POLASKA U OSNOVNU ŠKOLU, odnosno učenik upisuje se na osnovu mišljenja interresorne komisije za procenu potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške, uz saglasnost roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

**Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja
Član 43.**

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja obavlja stručne poslove u oblasti praćenja i vrednovanja stepena ostvarenosti opštih principa, ciljeva obrazovanja i vaspitanja, ostvarivanja standarda postignuća po nivoima i vrstama obrazovanja, kao i druge poslove, u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Zavod iz stava 1. ovog člana u svom sastavu ima organizacione jedinice - centre, i to:

- 1) Centar za osiguranje kvaliteta rada ustanova;
- 2) Centar za ispite;
- 3) Centar za međunarodna, nacionalna ispitivanja i razvojno-istraživačke poslove;
- 4) CENTAR ZA OBRAZOVNU TEHNOLOGIJU.

Zavod propisuje način osiguranja tajnosti i rukovanja podacima u postupku pripreme ispita, način korišćenja i arhiviranja podataka dobijenih u sprovedenim međunarodnim i nacionalnim ispitima.

Zavod je dužan da objavi izveštaj o rezultatima nacionalnih i međunarodnih ispita i istraživanja i nacionalne izveštaje o spoljašnjem vrednovanju kvaliteta rada ustanova, u roku od 30 dana od dana izrade izveštaja.

**CENTAR ZA OBRAZOVNU TEHNOLOGIJU
ČLAN 46A**

ZAVOD ZA VREDNOVANjE KVALITETA OBRAZOVANjA I VASPITANjA U OKVIRU CENTRA ZA OBRAZOVNU TEHNOLOGIJU OBAVLjA SLEDEĆE STRUČNE POSLOVE:

- 1) UČESTVUJE U PLANIRANJU RAZVOJA KVALITETNOG DIGITALNOG OBRAZOVANjA I U PLANIRANJU INTEGRACIJE DIGITALNE KOMPONENTE U PLANSKA DOKUMENTA NA NACIONALNOM NIVOU, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE PLANSKI SISTEM REPUBLIKE SRBIJE;

- 2) IZRAĐUJE I PUBLIKUJE INSTRUMENTE OBRAZOVNE POLITIKE, RADNE MATERIJALE, PREPORUKE I PRIRUČNIKE ZA RAZVOJ I SERTIFIKACIJU DIGITALNIH VEŠTINA I KOMPETENCIJA;
- 3) RAZVJA I OSTVARUJE PROGRAME OBUKA U OBLASTI DIGITALNOG OBRAZOVANJA ILI DRUGIH OBUKA IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA KOJE SE OSTVARUJU KORIŠĆENJEM INTERNETA;
- 4) PRUŽA STRUČNU PODRŠKU, RAZVIJA METODOLOGIJU I INSTRUMENTE ZA IZRADU BAZA DIGITALNIH OBRAZOVNIH SADRŽAJA, OTVORENIH OBRAZOVNIH RESURSA I SOFTVERSkih REŠENJA;
- 5) RAZVJA I OSTVARUJE ANALIZE ZA PROCENU VASpITNE I OBRAZOVNE DODATE VREDNOSTI OBRAZOVNE TEHNOLOGIJE KAO POKAZATELJA KVALITETA RADA USTANOVE ILI OSTVARENih UČENIČKIh POSTIGNUĆA;
- 6) PRUŽA STRUČNU POMOĆ I PODRŠKU PRILIKOM PRAĆENJA DIGITALNE KOMPONENTE U OKVIRU SAMOVREDNOVANJA, SPOLjAŠNjEG VREDNOVANJA RADA USTANOVA, SPROVOĐENJA NACIONALNIH ISPITA, SPROVOĐENJA NACIONALNIH ISPITIVANJA, IZRADE OBRAZOVNIH STANDARDA I STANDARDA KVALITETA RADA USTANOVA;
- 7) PRIPREMA IZVEŠTAJE I PUBLIKACIJE IZ OBLASTI DIGITALNOG OBRAZOVANJA.

**Ogled
Član 51.**

Unapređivanje kvaliteta i osavremenjavanje obrazovno-vaspitnog rada, uvođenje novih sadržaja programa obrazovanja i vaspitanja, organizacionih novina ili načina finansiranja mogu da se pre njihovog uvođenja proveravaju ogledom.

Inicijativu za uvođenje ogleda sa predlogom programa može da podnese ustanova, nadležni savet ili zavod.

Predlog programa ogleda sadrži cilj, očekivane ishode, trajanje, način i uslove njegovog ostvarivanja, praćenja i vrednovanja.

~~Odluku o održavanju programa ogleda donosi ministar na osnovu stručne procene i preporuke nadležnog saveta, odnosno zavoda, kao i odgovarajuće institucije kompetentne za predmet ogleda, ukoliko nisu podnosioci te inicijative.~~

MINISTAR ODLUČUJE O ODOBRAVANJU OGLEDA I PROPISUJE PROGRAM OGLEDA, NA OSNOVU STRUČNE PROCENE I PREPORUKE NADLEŽNOG SAVETA, ODНОSНО ZAVODA, ODНОSНО ODGOVARAJUĆE INSTITUCIJE KOMPETENTNE ZA PREDMET OGLEDA, UKOLIKO NISU PODNOSIOCI TE INICIJATIVE.

Stručna procena, odnosno preporuka iz stava 4. ovog člana donosi se na osnovu kriterijuma koje utvrđuju nadležni savet, odnosno zavod, kao i ODНОSНО odgovarajuća institucija kompetentna za predmet ogleda, ukoliko nije podnositelj inicijative za uvođenje ogleda.

Ministar može da raspiše konkurs za ustanove u kojima će se sprovoditi ogled.

Ogled može da traje najduže jednu godinu duže, od perioda za koji se podnosi predlog.

Praćenje i vrednovanje ogleda ostvaruje se u skladu sa metodologijom za praćenje i vrednovanje koju utvrđuju zavodi i Ministarstvo.

Prosvetni savetnik prati sprovođenje ogleda, a Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja prati kvalitet sadržaja programa ogleda i metoda rada.

Procenu ostvarenosti ciljeva i ishoda ogleda, odnosno vrednovanje ogleda, sprovodi Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja. Izveštaj o rezultatima praćenja i vrednovanja ogleda, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja dostavlja ministru i inicijatoru ogleda. Izveštaj sadrži preporuku o daljem statusu ogleda i predloge za unapređivanje. Izveštaj o rezultatima praćenja i vrednovanja ogleda sa preporukom o daljem statusu ogleda, objavljaju se na zvaničnoj internet stranici Ministarstva i Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Za vreme izvođenja ogleda u ustanovi ne mogu se vršiti statusne promene.

Isprava izdata od strane ustanove u kojoj se sprovodi ogled, važeća je i ima karakter javne isprave, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

~~Bliže uslove o sprovođenju, proceni i prevođenju ogleda u sistem, kao i druga pitanja od značaja za kvalitet ogleda propisuje ministar.~~

Resursni centar

Član 54.

~~Ustanova može da stekne status resursnog centra za asistivne tehnologije u obrazovanju i vaspitanju (u daljem tekstu: resurs centar) radi pružanja podrške deci, učenicima i odraslima kojima je potrebna asistivna tehnologija.~~

~~Resursni centar na zahtev ustanove ili interresorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu, učeniku i odraslog vrši procenu potrebe i utvrđuje vrstu asistivne tehnologije za dete, učenika i odraslog; vrši nabavku, održavanje i popravku sredstava asistivne tehnologije; obučava korisnike za upotrebu asistivne tehnologije; omogućava i pomaže razmenu sredstava asistivne tehnologije između korisnika; informiše interresornu komisiju i druge zainteresovane ustanove, organe i organizacije o dostupnim i savremenim asistivnim tehnologijama; uspostavlja i koordinira mrežu stručnjaka za podršku primeni asistivnih tehnologija.~~

~~Odluku o dodeli statusa resursnog centra donosi ministar.~~

~~Bliže uslove za sticanje statusa resurs centra, organizovanja rada i prestanka važenja statusa zajednički propisuju: ministar nadležan za poslove lokalne samouprave, ministar nadležan za poslove zdravlja, ministar nadležan za poslove socijalne zaštite i ministar.~~

USTANOVA MOŽE DA STEKNE STATUS RESURSNOG CENTRA (U DALJEM TEKSTU: RESURSNI CENTAR) ZA PRUŽANJE STRUČNE PODRŠKE DECI, UČENICIMA I ODRASLIMA SA SMETNjAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM, NJIHOVIM PORODICAMA I DRUGIM OBRAZOVnim I VASPITnim USTANOVAMA.

RESURSNI CENTAR PRUŽA I STRUČNU PODRŠKU PRILIKOM IZBORA, PRIMENE I NABAVKE ASISTIVNE TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU I VASPITANJU I PRATI NOVE PRAVCE RAZVOJA PODRŠKE DECI, UČENICIMA I ODRASLIMA SA SMETNjAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM.

ODLUKU O DODELI STATUSA RESURSNOG CENTRA DONOSI MINISTAR.

BLIŽE USLOVE ZA STICANJE STATUSA RESURSNOG CENTRA, ORGANIZOVANJA RADA I PRESTANKA VAŽENJA STATUSA PROPISUJE MINISTAR, UZ SAGLASNOST MINISTRA NADLEŽNOG ZA POSLOVE LOKALNE SAMOUPRAVE, MINISTRA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ZDRAVLJA I MINISTRA NADLEŽNOG ZA POSLOVE SOCIJALNE ZAŠTITE.

Praćenje i ocenjivanje učenika

Član 72.

Ocenjivanjem u školi procenjuje se ostvarenost propisanih ishoda i standarda postignuća, a za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom prilagođenih ciljeva, sadržaja i ishoda u savladavanju individualnog obrazovnog plana.

Praćenje razvoja, napredovanja i ostvarenosti postignuća učenika u toku školske godine obavlja se formativnim i sumativnim ocenjivanjem.

Ocenjivanje je javno i ocena mora odmah da bude obrazložena učeniku.

Uspeh redovnog učenika prati se i ocenjuje tokom nastave.

Učenik se ocenjuje iz svakog nastavnog OBAVEZNOG predmeta, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI i iz vladanja.

Učenik se ocenjuje najmanje četiri puta u polugodištu, a ako je nedeljni fond časova nastavnog OBAVEZNOG predmeta, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI jedan čas najmanje dva puta u polugodištu.

Na osnovu praćenja i vrednovanja tokom nastavne godine zaključnu ocenu iz nastavnog OBAVEZNOG predmeta, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI utvrđuje odeljenjsko veće koje čine nastavnici koji predaju učeniku na predlog predmetnog nastavnika, a ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine.

U toku školske godine ocenjivanje je opisno i brojčano.

Zaključna ocena iz predmeta jeste brojčana i izvodi se na kraju prvog i drugog polugodišta, prema utvrđenim standardima postignuća i propisanim kriterijumima za ocenjivanje. Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom ocenjuje se u skladu sa prilagođenim ciljevima i ishodima.

Brojčane ocene učenika u pojedinim nastavnim predmetima su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Ocena nedovoljan (1) nije prelazna ocena.

Učenik koji na kraju školske godine ima prelazne ocene iz svih nastavnih predmeta prelazi u naredni razred.

UČENIK KOJI JE NA KRAJU ŠKOLSKE GODINE OCENJEN I IMA PRELAZNE OCENE IZ SVIH OBAVEZNIH PREDMETA I IZ IZBORNOG PROGRAMA DRUGI STRANI JEZIK I KOJI JE OCENJEN IZ SVIH OSTALIH IZBORNIH PROGRAMA I AKTIVNOSTI PRELAZI U NAREDNI RAZRED.

U školi koja ostvaruje međunarodni, odnosno strani program učenik se ocenjuje u skladu sa programom koji se ostvaruje.

Ocenjivanje i napredovanje učenika

Član 73.

U prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja zaključna ocena iz obaveznih premeta, ~~izbornih programa i aktivnosti~~ je opisna I UTVRĐUJE SE NA KRAJU PRVOG I DRUGOG POLUGODIŠTA.

U PRVOM RAZREDU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA ZAKLJUČNA OCENA IZ IZBORNIH PROGRAMA I AKTIVNOSTI JE OPISNA I UTVRĐUJE SE NA KRAJU PRVOG I DRUGOG POLUGODIŠTA.

~~Ocena iz stava 1. ovog člana utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta i iskazuje se kao mišljenje o razvoju i napredovanju učenika.~~

OCENA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ISKAZUJE SE KAO NAPREDOVANJE UČENIKA U OSTVARIVANJU ISHODA, ANGAŽOVANJE I PREPORUKA.

~~Mišljenje iz stava 2. ovog člana unosi se u đačku knjižicu i učenik prelazi u naredni razred.~~

ZAKLJUČNE OCENE U PRVOM RAZREDU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA IZ OBAVEZNIH PREDMETA I IZ IZBORNIH PROGRAMA I AKTIVNOSTI UNOSE SE U ĐAČKU KNJIŽICU I UČENIK PRELAZI U NAREDNI RAZRED.

~~Bliži uslovi o sadržaju mišljenja iz stava 2. ovog člana uređeni su posebnim zakonom.~~

U ostalim razredima osnovnog i u srednjem obrazovanju i vaspitanju ocenjivanje je opisno i brojčano u toku školske godine.

Opisna ocena sadrži povratnu informaciju za učenika i roditelja, drugog zakonskog zastupnika i pruža jasno uputstvo kako da se unapredi rad učenika.

Učeniku drugog i trećeg razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji na kraju prvog polugodišta ima nedovoljne ocene organizuje se pojačan obrazovno-vaspitni rad u toku drugog polugodišta, o čemu nastavnik vodi posebnu evidenciju.

Učenik drugog i trećeg razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća, IZUZEV UČENIKA DRUGOG I TREĆEG RAZREDA OSNOVNOG MUZIČKOG I BALETSKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA.

Učeniku koji je preveden u naredni razred, priznaje se razred iz koga je preveden kao završen i organizuje mu se individualizovan rad.

Učenik od četvrtog do sedmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja I UČENIK OD DRUGOG DO ZAVRŠNOG RAZREDA OSNOVNOG MUZIČKOG I BALETSKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, KAO i učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja polaže popravni ispit u avgustovskom ispitnom roku, a učenik završnog razreda u junskom i avgustovskom roku.

Učenik koji polaže popravni ispit obavezan da pohađa pripremnu nastavu, koju je škola dužna da organizuje neposredno pre polaganja popravnog ispita.

Učenik koji položi popravni ispit završava razred.

Učenik od četvrtog do sedmog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja I UČENIK OD DRUGOG DO ZAVRŠNOG RAZREDA OSNOVNOG MUZIČKOG I BALETSKOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, KAO i učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja ponavlja razred ako na kraju drugog polugodišta ima zaključene više od dve nedovoljne brojčane ocene ili ne položi popravni ispit, osim ocene iz vladanja.

Izuzetno, redovan učenik srednjeg obrazovanja i vaspitanja koji ne položi popravni ispit može da završi započeti razred u istoj školi naredne školske godine, u svojstvu vanrednog učenika ponovnim polaganjem nepoloženog ispita, uz obavezu

plaćanja naknade stvarnih troškova koje utvrdi škola. Kada završi razred vanredan učenik ima pravo da se u istoj školskoj godini upiše u naredni razred, u istom svojstvu.

Učeniku završnog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji ne položi popravni ispit, škola organizuje polaganje ispita u skladu sa opštim aktom škole.

Učenik završnog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji položi popravni ispit, stiče pravo da polaže završni ispit u osnovnom obrazovanju i vaspitanju u propisanim rokovima.

Učenik završnog razreda srednjeg obrazovanja i vaspitanja koji ne položi popravni ispit može da završi razred u istoj ili drugoj odgovarajućoj školi u svojstvu vanrednog učenika polaganjem ispita, uz obavezu plaćanja naknade stvarnih troškova koju utvrdi škola.

Učenik završnog razreda srednjeg obrazovanja i vaspitanja koji položi popravni ispit, stiče pravo da polaže maturu u propisanim rokovima.

RAZREDNI ISPIT POLAŽE UČENIK KOJI NIJE OCENJEN IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI, UKOLIKO NIJE POHAĐAO NASTAVU VIŠE OD TREĆINE UKUPNOG GODIŠNjEG BROJA ČASOVA TOG OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI I UKOLIKO SE OCENjIVANjEM UTVRDI DA NIJE DOSTIGAO OBRAZOVNE STANDARDE NA OSNOVnom NIVOU.

Opšti uspeh

Član 75.

Opšti uspeh utvrđuje se kao: odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan.

Učenik nije sa uspehom završio razred, **ODNOSNO IMA NEDOVOLJAN USPEH** ukoliko ima više od dve nedovoljne ocene, osim ocene iz vladanja ili nije položio popravni ispit, osim učenika drugog i trećeg razreda osnovne škole koji se prevodi u naredni razred.

~~Ocene učenika iz predmeta od prvog do četvrtog razreda osnovne škole utvrđuje odeljensko veće na predlog nastavnika razredne nastave.~~

~~Ocene učenika iz predmeta od petog do osmog razreda osnovne škole i ocene učenika srednje škole utvrđuje odeljensko veće na predlog predmetnog nastavnika.~~

Opšti uspeh učenika osnovnog obrazovanja i vaspitanja utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu aritmetičke sredine zaključnih prelaznih brojčanih ocena iz obaveznih predmeta I IZ IZBORNOG PROGRAMA DRUGI STRANI JEZIK, KAO i ocene iz vladanja, počev od šestog razreda.

Opšti uspeh učenika srednjeg obrazovanja i vaspitanja utvrđuje se na kraju prvog i drugog polugodišta na osnovu aritmetičke sredine prelaznih zaključnih brojčanih ocena iz OBAVEZNIH predmeta, IZBORNIH PROGRAMA, IZUZEV VERSKE NASTAVE I GRAĐANSKOG VASPITANjA i ocene iz vladanja.

Način, postupak i kriterijume ocenjivanja uspeha iz pojedinačnih predmeta i vladanja i druga pitanja od značaja za ocenjivanje, propisuje ministar.

Završni ispiti u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju

Član 78.

Završni ispit u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju su ispit na državnom nivou kojima se završava određeni nivo obrazovanja i vaspitanja, i to:

- 1) u osnovnom obrazovanju i vaspitanju - završni ispit u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;
- 2) u opštem srednjem obrazovanju i vaspitanju - opšta matura;
- 3) u srednjem umetničkom obrazovanju i vaspitanju - umetnička matura;
- 4) u srednjem stručnom obrazovanju i vaspitanju - stručna matura, završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja, specijalistički i majstorski ispit i ispit drugih oblika stručnog obrazovanja.

Učenik sa smetnjama u razvoju i invaliditetom polaže završni ispit u skladu sa njegovim čulnim i motoričkim mogućnostima, odnosno uslovima koje zahteva određena vrsta invaliditeta.

Učenik se može upisati na sledeći nivo obrazovanja i vaspitanja na osnovu rezultata postignutog na ispitu iz stava 1. ovog člana, osim specijalističkog i majstorskog ispita.

KANDIDAT KOJI JE NAKON ZAVRŠENOG PROGRAMA OBUKE STEKAO JAVNU ISPRAVU O OSTVARENOM STANDARDU KVALIFIKACIJE U CELINI I O OSTVARENOM STANDARDU KLJUČNIH KOMPETENCIJA ZA OPŠTEOBRAZOVNI DEO SREDNjEG STRUČNOG OBRAZOVANJA ODRASLIH IMA PRAVO IZLASKA NA ZAVRŠNI ISPIT, ODNOSNO PRAVO NA POLAGANjE STRUČNE MATURE.

Bliže uslove kojima su uređeni završni ispit iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Prigovor na ocenjivanje, ocenu i ispit Član 82.

~~Učenik osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, njegov roditelj, odnosne drugi zakonski zastupnik ima pravo da podnese:~~

- 1) ~~prigovor na ocenu iz predmeta i vladanja u toku školske godine;~~
- 2) ~~prigovor na zaključnu ocenu iz predmeta i vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta;~~
- 3) ~~prigovor na ispit.~~

~~Prigovor na ocenu iz predmeta i vladanja podnosi se direktoru škole u roku od tri dana od saopštenja ocene.~~

~~Prigovor na zaključnu ocenu iz predmeta i vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta podnosi se direktoru škole u roku od tri dana od dana dobijanja đačke knjižice, odnosno svedočanstva, osim za učenike završnih razreda u roku od 24 sata.~~

~~Prigovor na ispit podnosi se direktoru škole, u roku od 24 sata od saopštavanja ocene na ispitu.~~

~~(5) Direktor škole, u saradnji sa stručnim saradnikom i edeljenskim starešinom, odlučuje o prigovoru iz stava 1. tačka 1) ovog člana u roku od tri dana, odnosno u roku od 24 sata o prigovoru iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana, prethodno pribavaljujući izjavu nastavnika.~~

~~Direktor je dužan da predmetnom nastavniku na čiju ocenu je uložen prigovor, u roku od tri dana od donošenja odluke dostavi odluku.~~

~~Ako oceni da je prigovor osnovan i da ocena nije javno saopštena, obrazložena, odnosno da ocenjivanje nije u skladu sa propisima, direktor poništava ocenu, pojačava pedagoško-instruktivni rad sa nastavnikom u ustanovi i rešenjem~~

~~obrazuje komisiju za proveru znanja učenika, pregled i ponovno ocenjivanje pismenog ili drugog rada učenika. Komisija ima tri člana, od kojih su dva stručna za predmet, odnosno oblast predmeta.~~

~~Ukoliko se utvrdi da zaključna ocena nije izvedena u skladu sa propisima, direktor poništava i vraća ocenu odeljenjskom veću na razmatranje i zaključivanje.~~

~~Nastavnik čija ocena je poništena upućuje se i na stručno usavršavanje za oblast ocenjivanja i komunikacijskih veština.~~

~~Ukoliko pojačani pedagoško instruktivni rad u ustanovi i stručno usavršavanje nastavnika ne daju pozitivan rezultat, direktor je u obavezi da zahteva stručne pedagoški nadzor nad radom nastavnika od strane prosvetnog savetnika.~~

~~Ako direktor u saradnji sa stručnim saradnikom i odeljenjskim starešinom oceni da je prigovor na ocenu iz vladanja osnovan i da ocenjivanje nije u skladu sa propisima upućuje odeljenjskom veću na razmatranje i ponovno odlučivanje, uz učešće stručnih saradnika.~~

~~Ako direktor utvrdi da zaključna ocena iz predmeta nije izvedena u skladu sa propisima ili je prigovor iz drugih razloga osnovan, rešenjem poništava zaključnu ocenu i upućuje učenika na polaganje ispita.~~

~~Ako utvrdi da je ocena na ispitu izvedena protivno propisima, poništice ispit i uputiće učenika na ponovno polaganje ispita. Ispit se organizuje u roku od tri dana od dana podnošenja prigovora.~~

~~Ukoliko škola nema potreban broj stručnih lica za odgovarajući predmet, angažuje stručno lice iz druge škole.~~

~~Nastavnik čija ocena je osporena ili na čiji je predlog utvrđena zaključna ocena, ne može da bude član komisije.~~

~~Kada je poništen ispit direktor obrazuje novu komisiju u čijem sastavu ne mogu da budu članovi komisije čiji je ispit poništen.~~

~~Ocena komisije je konačna.~~

UČENIK OSNOVNOG I SREDNjEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, NjEGOV RODITELj, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK IMA PRAVO DA PODNESE:

1) PRIGOVOR NA OCENU IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI I IZ VLADANJA U TOKU ŠKOLSKE GODINE;

2) PRIGOVOR NA ZAKLJUČNU OCENU IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI I IZ VLADANJA NA KRAJU PRVOG I DRUGOG POLUGODIŠTA;

3) PRIGOVOR NA ISPIT.

PRIGOVOR NA OCENU IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI I IZ VLADANJA U TOKU ŠKOLSKE GODINE PODNOSI SE DIREKTORU ŠKOLE U ROKU OD TRI DANA OD SAOPŠTENJA OCENE.

PRIGOVOR NA ZAKLJUČNU OCENU IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI I VLADANJA NA KRAJU PRVOG I DRUGOG POLUGODIŠTA PODNOSI SE DIREKTORU ŠKOLE U ROKU OD TRI DANA OD DANA DOBIJANJA ĐAČKE KNJIŽICE, ODNOSNO SVEDOČANSTVA, OSIM ZA UČENIKE ZAVRŠNIH RAZREDA U ROKU OD 24 SATA.

PRIGOVOR NA ISPIT PODNOSI SE DIREKTORU ŠKOLE, U ROKU OD 24 SATA OD SAOPŠTAVANJA OCENE NA ISPITU.

DIREKTOR ŠKOLE, U SARADNJI SA STRUČNIM SARADNIKOM I ODELjENJSKIM STAREŠINOM, REŠENjEM ODLUČUJE O PRIGOVORU IZ STAVA

1. TAČKA 1) OVOG ČLANA U ROKU OD TRI DANA, ODNOSNO U ROKU OD 24 SATA O PRIGOVORU IZ STAVA 1. TAČ. 2) I 3) OVOG ČLANA, PRETHODNO PRIBAVLJAJUĆI IZJAVU NASTAVNIKA.

DIREKTOR JE DUŽAN DA PREDMETNOM NASTAVNIKU NA ČIJU OCENU JE ULOŽEN PRIGOVOR, U ROKU OD TRI DANA OD DANA DONOŠENJA REŠENJA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA DOSTAVI REŠENJE.

AKO OCENI DA JE PRIGOVOR NA OCENU IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI OSNOVAN I DA OCENA NIJE JAVNO SAOPŠTENA, OBRAZLOŽENA, ODNOSNO DA OCENJIVANJE NIJE U SKLADU SA PROPISIMA, DIREKTOR PONIŠTAVA OCENU, POJAČAVA PEDAGOŠKO-INSTRUKTIVNI RAD SA NASTAVNIKOM U USTANOVİ I REŠENJEM OBRAZUJE KOMISIJU ZA PROVERUZNANJA UČENIKA, PREGLED I PONOVNO OCENJIVANJE PISMENOG ILI DRUGOG RADA UČENIKA. KOMISIJA IMA TRI ČLANA, OD KOJIH SU DVA STRUČNA ZA PREDMET, ODNOSNO OBLAST PREDMETA.

UKOLIKO SE UTVRDI DA ZAKLJUČNA OCENA NIJE IZVEDENA U SKLADU SA PROPISIMA, DIREKTOR PONIŠTAVA I VRAĆA OCENU ODELJENJSKOM VEĆU NA RAZMATRANJE I ZAKLJUČIVANJE.

AKO DIREKTOR I NAKON PONOVNOG RAZMATRANJA I ZAKLJUČIVANJA OD STRANE ODELJENJSKOG VEĆA PROPISANOG STAVOM 8. OVOG ČLANA, UTVRDI DA ZAKLJUČNA OCENA IZ OBAVEZNOG PREDMETA, IZBORNOG PROGRAMA I AKTIVNOSTI NIJE IZVEDENA U SKLADU SA PROPISIMA ILI JE PRIGOVOR IZ DRUGIH RAZLOGA OSNOVAN, REŠENJEM PONIŠTAVA ZAKLJUČNU OCENU I UPUĆUJE UČENIKA NA POLAGANJE ISPITA.

NASTAVNIK ČIJA OCENA JE PONIŠTENA UPUĆUJE SE I NA STRUČNO USAVRŠAVANJE ZA OBLAST OCENJIVANJA I KOMUNIKACIJSKIH VEŠTINA.

UKOLIKO POJAČANI PEDAGOŠKO-INSTRUKTIVNI RAD U USTANOVİ I STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA NE DAJU POZITIVAN REZULTAT, DIREKTOR JE U OBAVEZI DA ZAHTEVA STRUČNO PEDAGOŠKI NADZOR NAD RADOM NASTAVNIKA OD STRANE PROSVETNOG SAVETNIKA.

AKO DIREKTOR U SARADNJI SA STRUČnim SARADNIKOM I ODELJENJSKIM STAREŠINOM OCENI DA JE PRIGOVOR NA OCENU IZ VLADANJA OSNOVAN I DA OCENJIVANJE NIJE U SKLADU SA PROPISIMA UPUĆUJE ODELJENJSKOM VEĆU NA RAZMATRANJE I PONOVNO ODLUČIVANJE, UZ UČEŠĆE STRUČNIH SARADNIKA.

AKO UTVRDI DA JE OCENA NA ISPITU IZVEDENA PROTIVNO PROPISIMA, PONIŠTAVA ISPIT I UPUĆUJE UČENIKA NA PONOVNO POLAGANJE ISPITA. ISPIT SE ORGANIZUJE U ROKU OD TRI DANA OD DANA PODNOŠENJA PRIGOVORA.

UKOLIKO ŠKOLA NEMA POTREBAN BROJ STRUČNIH LICA, ANGAŽUJE STRUČNO LICE IZ DRUGE ŠKOLE.

NASTAVNIK ČIJA OCENA JE OSPORENA ILI NA ČIJI JE PREDLOG UTVRĐENA ZAKLJUČNA OCENA, NE MOŽE DA BUDE ČLAN KOMISIJE.

KADA JE PONIŠTEN ISPIT DIREKTOR OBRAZUJE NOVU KOMISIJU U ČIJEM SASTAVU NE MOGU DA BUDU ČLANOVI KOMISIJE ČIJI JE ISPIT PONIŠTEN.

OCENA KOMISIJE JE KONAČNA.

Vaspitno-disciplinski postupak
Član 85.

Za teže povrede obaveza učenika i za povrede zabrane iz čl. 110 – 112. ovog zakona škola vodi vaspitno-disciplinski postupak o kojem obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika.

~~Direktor, u roku od 30 dana od dana učinjene povrede iz stava 1. ovog člana, zaključkom pokreće vaspitno-disciplinski postupak, vodi ga i okončava rešenjem i o tome odmah, a najkasnije narednog radnog dana obaveštava roditelja, odnosne drugog zakonskog zastupnika.~~

ZA UČINJENU TEŽU POVREDU OBAVEZE UČENIKA DIREKTOR ZAKLJUČKOM POKREĆE VASPITNO-DISCIPLINSKI POSTUPAK NAJKASNije U ROKU OD OSAM DANA OD DANA SAZNANJA, A ZA UČINJENU POVREDU ZABRANE IZ ČL. 110 – 112. OVOG ZAKONA, ZAKLJUČKOM POKREĆE POSTUPAK ODMAH, A NAJKASNije U ROKU OD DVA DANA OD DANA SAZNANJA, O ČEMU ODMAH, A NAJKASNije NAREDNOG RADNOG DANA OBAVEŠTAVA RODITELJ, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA.

DIREKTOR VODI POSTUPAK I OKONČAVA GA REŠENjem.

U vaspitno-disciplinskom postupku učenik, uz prisustvo roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i svi ostali učesnici i svedoci moraju biti saslušani i dati pisani izjavu.

Ukoliko se roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika, koji je uredno obavešten, ne odazove da prisustvuje vaspitno-disciplinskom postupku, direktor škole postavlja odmah, a najkasnije narednog radnog dana psihologa, odnosno pedagoga ustanove da u ovom postupku zastupa interes učenika, o čemu odmah obaveštava centar za socijalni rad.

~~Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu težu povedu obaveze učenika, pokreće se najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja.~~

~~Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu povedu zabrane iz čl. 110–112. ovog zakona pokreće se odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana saznanja.~~

Vaspitno-disciplinski postupak okončava se, nakon vođenja pojačanog vaspitnog rada sa učenikom, donošenjem rešenja u roku od 30 dana od dana pokretanja.

Pre donošenja rešenja moraju se utvrditi sve činjenice koje su od značaja za odlučivanje.

Ukoliko se u toku trajanja vaspitno-disciplinskog postupka učenik ispiše iz škole, škola je u obavezi da u ispisnicu unese napomenu da je protiv navedenog učenika pokrenut vaspitno-disciplinski postupak.

Delatnost ustanove
Član 89.

Delatnost obrazovanja i vaspitanja obavljaju:

1) u predškolskom vaspitanju i obrazovanju – predškolska ustanova;

2) u osnovnom obrazovanju i vaspitanju – osnovna škola, osnovna muzička škola, osnovna baletska škola, osnovna škola za obrazovanje odraslih i osnovna škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;

3) u srednjem obrazovanju i vaspitanju – gimnazija, stručna škola, srednja umetnička škola, mešovita škola i srednja škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;

4) obrazovno-vaspitni centar je ustanova u kojoj se ostvaruje više programa različitih nivoa obrazovanja i vaspitanja ili više različitih područja rada.

Osnovna škola može da ostvaruje pripremni predškolski program.

Škola može da obezbeđuje smeštaj i ishranu učenika (u daljem tekstu: škola sa domom).

Škola za učenike i odrasle sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, kao i ustanova koja ima decu i učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, dužna je da u skladu sa raspoloživim kapacitetima pruža dodatnu podršku u obrazovanju dece, učenika i odraslih sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u vaspitnoj grupi, odnosno drugoj školi i porodici, u skladu s kriterijumima i standardima koje propisuje ministar.

Ustanova od posebnog interesa za Republiku Srbiju, u smislu ovog zakona, jeste ustanova koja je od posebnog kulturnog, prosvetnog ili istorijskog značaja za Republiku Srbiju.

Vlada određuje ustanove od posebnog interesa za Republiku Srbiju.

USTANOVA OD NACIONALNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU, U SMISLU OVOG ZAKONA, JESTE USTANOVA KOJA OSTVARUJE IZUZETNE REZULTATE NA MEĐUNARODNOM NIVOU ČIME DOPRINOSI UNAPREĐIVANJU I PROMOVISANJU SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA REPUBLIKE SRBIJE.

USTANOVE OD NACIONALNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU JESU MATEMATIČKA GIMANZIJA U BEOGRADU I GIMNAZIJA „JOVAN JOVANOVIĆ ZMAJ” U NOVOM SADU.

Uslovi za početak rada i obavljanje delatnosti ustanove Član 92.

Ustanova može da počne sa radom i da obavlja delatnost obrazovanja i vaspitanja, ako ispunjava uslove za osnivanje i ima:

1) propisani prostor, opremu i nastavna, odnosno didaktička sredstva;

2) nastavnike, vaspitače i stručne saradnike u radnom odnosu, odnosno izjave saglasnosti nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika da bi zasnovali radni odnos najkasnije danom početka rada ustanove;

3) upisanu decu, odnosno redovne učenike;

4) obezbeđene higijensko-tehničke uslove (sanitarne i protivpožarne), u skladu sa propisima kojima se uređuje ova oblast.

BLIŽE USLOVE ZA OSNIVANJE, POČETAK RADA I OBAVLJANJE DELATNOSTI USTANOVE, PROPISUJE MINISTAR.

Savet roditelja Član 120.

Ustanova ima savet roditelja, osim škole za obrazovanje odraslih.

U savet roditelja škole bira se po jedan predstavnik roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika svakog odeljenja, odnosno vaspitne grupe, ako škola ostvaruje pripremni predškolski program.

U ustanovi u kojoj stiču obrazovanje pripadnici nacionalne manjine u savetu roditelja srazmerno su zastupljeni roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici dece, odnosno učenika pripadnika nacionalne manjine.

U ustanovi u kojoj stiču obrazovanje deca i učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, član saveta roditelja je i predstavnik roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika dece, odnosno učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Predstavnici saveta roditelja biraju se svake školske godine.

Savet roditelja:

1) predlaže predstavnike roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika dece, odnosno učenika u organ upravljanja;

2) predlaže svog predstavnika u sve obavezne timove ustanove;

3) učestvuje u predlaganju izbornih sadržaja i u postupku izbora udžbenika;

4) razmatra predlog školskog programa, razvojnog plana, godišnjeg plana rada;

5) razmatra izveštaje o ostvarivanju programa obrazovanja i vaspitanja, razvojnog plana i godišnjeg plana škole, spoljašnjem vrednovanju, samovrednovanju, završnom ispitu, rezultatima nacionalnog i međunarodnog testiranja i sprovođenje mera za obezbeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;

6) razmatra namenu korišćenja sredstava od donacija i od proširene delatnosti ustanove;

7) predlaže organu upravljanja namenu korišćenja sredstava ostvarenih radom učeničke zadruge i prikupljenih od roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika;

8) razmatra i prati uslove za rad ustanove, uslove za odrastanje i učenje, bezbednost i zaštitu dece i učenika;

9) učestvuje u postupku propisivanja mera iz člana 108. ovog zakona;

10) daje saglasnost na program i organizovanje ekskurzije, odnosno programe nastave u prirodi i razmatra izveštaj o njihovom ostvarivanju;

11) predlaže predstavnika i njegovog zamenika za opštinski LOKALNI savet roditelja;

12) razmatra i druga pitanja utvrđena statutom.

Savet roditelja svoje predloge, pitanja i stavove upućuje organu upravljanja, direktoru, stručnim organima ustanove i učeničkom parlamentu.

Način izbora saveta roditelja ustanove uređuje se statutom ustanove, a rad poslovnikom saveta.

**Opštinski savet roditelja
LOKALNI SAVET RODITELJA
Član 121.**

Opštinski LOKALNI savet roditelja čine predstavnici saveta roditelja, svih ustanova sa područja GRADA, opštine, odnosno gradske opštine (u daljem tekstu: opština). Predstavnici saveta roditelja biraju se svake školske godine.

Opštinski LOKALNI savet roditelja:

1) daje mišljenje, inicira akcije i predlaže mere za ostvarivanje prava deteta, unapređivanje obrazovanja, vaspitanja i bezbednosti dece, odnosno učenika u opštini;

2) učestvuje u utvrđivanju opštinskih planova i programa koji su od značaja za ostvarivanje obrazovanja, vaspitanja i bezbednosti dece;

3) prati i razmatra mogućnosti za unapređivanje jednakog pristupa, dostupnosti i mogućnosti obrazovanja i vaspitanja za decu, odnosno učenike; sprečavanja socijalne isključenosti dece odnosno učenika iz ugroženih i osjetljivih grupa na teritoriji opštine;

4) pruža podršku savetu roditelja svih ustanova na teritoriji opštine u vezi sa pitanjima iz njihove nadležnosti;

5) zastupa interese dece i učenika opštine u situacijama koje su od značaja za unapređivanje njihovog obrazovanja, vaspitanja, bezbednosti i dobrobiti na teritoriji opštine;

6) sarađuje sa organizacijama koje deluju u oblasti obrazovanja i vaspitanja, zaštite zdravlja, socijalne zaštite, kulture, zaštite i unapređenja prava deteta i ljudskih prava;

7) obavlja i druge poslove u vezi sa obrazovanjem i vaspitanjem na teritoriji opštine.

Bliže uslove u vezi načina rada ~~opštinskog~~ LOKALNOG saveta roditelja zajednički propisuju ministar i ministar nadležan za poslove lokalne samouprave.

Direktor ustanove
Član 122.

Direktor rukovodi radom ustanove.

Direktor ustanove može da bude lice koje ispunjava uslove propisane članom 139. i članom 140. st. 1. i 2. ovog zakona.

Dužnost direktora predškolske ustanove može da obavlja lice koje ima: obrazovanje iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona za vaspitača ili stručnog saradnika, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje osam godina rada u predškolskoj ustanovi na poslovima ~~vaspitanja i obrazovanja~~ OBRAZOVANJA I VASPITANJA nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

Dužnost direktora predškolske ustanove može da obavlja i lice koje ima: odgovarajuće obrazovanje iz člana 140. stav 3. ovog zakona za vaspitača, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje deset godina rada u predškolskoj ustanovi na poslovima vaspitanja i obrazovanja nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

Dužnost direktora škole može da obavlja lice koje ima odgovarajuće obrazovanje iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona za nastavnika te vrste škole i područja rada, za pedagoga i psihologa, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje osam godina rada u ustanovi na poslovima obrazovanja i vaspitanja, nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

Izuzetno, ako se na konkurs ne prijavi nijedan kandidat sa odgovarajućim obrazovanjem iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona, dužnost direktora osnovne škole može da obavlja lice koje ima odgovarajuće obrazovanje iz člana 140. stav 3. ovog zakona za nastavnika te vrste škole, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje deset godina rada u

ustanovi na poslovima obrazovanja i vaspitanja, nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

Ispit za direktora ustanove može da polaže i lice koje ispunjava uslove za direktora ustanove i koje ima i dokaz o pohađanom propisanom programu obuke.

Lice koje položi ispit za direktora stiče dozvolu za rad direktora (u daljem tekstu: licenca za direktora).

Izabrani direktor koji nema položen ispit za direktora, dužan je da ga položi u roku do dve godine od dana stupanja na dužnost.

Direktoru koji ne položi ispit za direktora u roku od dve godine od dana stupanja na dužnost, prestaje dužnost direktora.

Licenca za direktora oduzima se direktoru koji je osuđen pravnosnažnom presudom za povredu zabrane iz čl. 110-113. ovog zakona, za krivično delo ili privredni prestup u vršenju dužnosti.

Program obuke u skladu sa standardima kompetencija direktora, program ispita, način i postupak polaganja ispita, sastav i način rada komisije Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine pred kojom se polaže ispit za direktora, sadržinu i izgled obrasca licence za direktora, sadržaj i način vođenja registra izdatih licenci za direktora, naknade za rad članova komisije i ostala pitanja u vezi sa polaganjem ispita i sticanjem licence za direktora, propisuje ministar.

Status direktora

Član 124.

~~Prava, obaveze i odgovornosti direktora utvrđuju se posebnim ugovorom o međusobnim pravima i obavezama, bez zasnivanja radnog odnosa.~~

ORGAN UPRAVLJANJA ZAKLJUČUJE SA DIREKTOROM UGOVOR O RADU NA ODREĐENO VРЕME.

UKOLIKO JE ZA DIREKTORA IMENOVANO LICE IZ REDA ZAPOSLENIH U TOJ USTANOVİ, DONOSI SE REŠENJE O NJEGOVOM PREMEŠTAJU NA RADNO MESTO DIREKTORA KOJE PO SILI ZAKONA ZAMENJUJE ODGOVARAJUĆE ODREDBE UGOVORA O RADU.

UKOLIKO JE DIREKTOR IMENOVAN IZ REDA ZAPOSLENIH KOD DRUGOG POSLODAVCA, OSTVARUJE PRAVO NA MIROVANJE RADNOG ODNOSA NA OSNOVU REŠENJA O IMENOVANJU.

~~Direktor ustanove miruje radni odnos za vreme trajanja dva mandata i ima pravo da se vrati na poslove koje je obavljao pre imenovanja.~~

LICE IZ ST. 2. I 3. OVOG ČLANA IMA PRAVO DA SE NAKON PRESTANKA DUŽNOSTI DIREKTORA NAKON PRVOG, ODNOSENKO DRUGOG MANDATA VRATI NA POSLOVE KOJE JE OBAVLJALO PRE IMENOVANJA ZA DIREKTORA USTANOVE.

Ukoliko direktoru ustanove kome miruje radni odnos prestane dužnost zbog isteka mandata ili na lični zahtev tokom trećeg i svakog narednog mandata, raspoređuje se na poslove koji odgovaraju stepenu i vrsti njegovog obrazovanja.

Ako nema odgovarajućih poslova, lice iz stava –3. 5. ovog člana ostvaruje prava kao zaposleni za čijim radom je prestala potreba, u skladu sa zakonom.

Zadaci stručnog saradnika

Član 138.

Zadaci stručnog saradnika su da, u okviru svoje nadležnosti, radi na:

- 1) unapređivanju obrazovno-vaspitnog rada u ustanovi;
- 2) praćenju, podsticanju i pružanju podrške ukupnom razvoju deteta i učenika u domenu fizičkih, intelektualnih, emocionalnih i socijalnih kapaciteta i predlaganju mera u interesu razvoja i dobrobiti deteta;
- 3) pružanju stručne podrške vaspitaču, nastavniku i direktoru za:
 - (1) stvaranje podsticajne sredine za učenje uz primenu savremenih naučno zasnovanih saznanja;
 - (2) jačanje kompetencija i profesionalni razvoj nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika;
 - (3) razvijanje kompetencija za ostvarivanje ciljeva i opštih ishoda obrazovanja i vaspitanja;
 - (4) razvoju inkluzivnosti ustanove;
 - (5) stručnim poslovima u zaštiti od nasilja i stvaranju bezbedne sredine za razvoj dece i učenika, zaštiti od diskriminacije i socijalne isključenosti dece, odnosno učenika;
 - (6) praćenju i vrednovanju obrazovno-vaspitnog rada i predlaganju mera za povećanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;
 - (7) ostvarivanju saradnje sa decom i učenicima, roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima i drugim zaposlenima u ustanovi;
 - (8) ostvarivanju saradnje sa nadležnim ustanovama, stručnim udruženjima i drugim organima i organizacijama;
 - (9) koordinaciji saradnje i obezbeđivanju primene odluka saveta roditelja ustanove i ~~opštinskih~~ LOKALNIH saveta roditelja;
 - (10) sprovođenju strateških odluka Ministarstva u ustanovi, u skladu sa svojim opisom posla.

Stručni saradnik ostvaruje zadatke na osnovu standarda kompetencija za stručne saradnike.

Program svih oblika rada stručnih saradnika, donosi ministar.

Rad nastavnika u inostranstvu

Član 157.

Obrazovno-vaspitni rad na srpskom jeziku u inostranstvu izvodi nastavnik koji ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je u radnom odnosu na neodređeno vreme u školi u Republici Srbiji;
- 2) poseduje licencu;
- 3) ima najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti osnovnog obrazovanja i vaspitanja.

Rešenje o upućivanju nastavnika na rad u inostranstvo donosi ministar, na osnovu konkursa.

Nastavnik se upućuje na rad u inostranstvo na vreme od godinu dana, uz mogućnost produženja, a najduže na period od četiri godine.

Nastavnik u toku profesionalne karijere može biti angažovan na konkursu samo jednom za ostvarivanje nastave na srpskom jeziku u inostranstvu.

Nastavniku miruje radni odnos na poslovima sa kojih je upućen na rad u inostranstvo.

IZUZETNO, OBRAZOVNO-VASPITNI RAD NA SRPSKOM JEZIKU U INOSTRANSTVU MOŽE DA IZVODI I LICE KOJE NIJE U RADNOM ODNOSU NA NEODREĐENO VРЕME U ŠKOLI U REPUBLICI SRBIJI, A KOJE IMA PREBIVALIŠTE NA TERRITORIJI ZЕMLЈE U KOJOJ SE OSTVARUJE OBRAZOVNO-VASPITNI RAD U INOSTRANSTVU I KOJE ISPUNjAVA OSTALE USLOVE ZA LICE KOJE OSTVARUJE OBRAZOVNO-VASPITNI RAD NA SRPSKOM JEZIKU U INOSTRANSTVU.

LICE IZ STAVA 6. OVOG ČLANA ANGAŽUJE SE NA OSNOVU KONKURSA ILI NA PREDLOG NADLEŽNOG DIPLOMATSKO-KONZULARNOG PREDSTAVIŠTVA.

Prestanak radnog odnosa Član 167.

Radni odnos zaposlenog u ustanovi prestaje sa navršenih 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja.

Zaposlenom prestaje radni odnos ako se u toku radnog odnosa utvrdi da ne ispunjava uslove iz člana 139. stav 1. ovog zakona ili ako odbije da se podvrgne lekarskom pregledu u nadležnoj zdravstvenoj ustanovi na zahtev direktora.

Zaposleni kome prestane radni odnos iz razloga utvrđenog članom 139. stav 1. tačka 2) ovog zakona, ostvaruje pravo na otpremninu.

VISINA OTPREMNE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA UTVRДUJE SE OPŠTIM AKTOM USTANOВE, S TIM ŠTO NE MOŽE BITI NIŽA OD ZBIRA TREĆINE PLATE ZAPOSLENOG ZA SVAKU NAVRŠENU GODINU RADA U RADNOM ODNOSU KOD POSLODAVCA KOD KOГA OSTVARUJE PRAVO NA OTPREMNU.

Evidencije o deci, učenicima i odraslima koje vodi ustanova Član 174.

Ustanova vodi evidenciju o deci, učenicima i odraslima obuhvaćenim formalnim obrazovanjem, o roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima i o zaposlenima, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Evidencija o deci, učenicima i odraslima i o roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima predstavlja skup ličnih podataka kojima se određuje njihov identitet, obrazovni, socijalni i funkcionalni status i potrebna dodatna obrazovna, socijalna i zdravstvena podrška, u skladu sa OVIM I posebnim zakonom.

Evidencija o zaposlenima predstavlja skup ličnih podataka kojima se određuje njihov identitet, stepen i vrsta obrazovanja, radno-pravni status, plata i podaci za njen obračun i isplatu, stručno usavršavanje, položeni ispit za rad u obrazovanju i vaspitanju, karijerno napredovanje i kretanje u službi, u skladu sa OVIM I posebnim zakonom.

Ustanova vodi:

1) matičnu knjigu upisane dece, učenika i odraslih;
2) evidenciju o vaspitno-obrazovnom, obrazovno-vaspitnom, odnosno vaspitnom radu i o uspehu i vladanju učenika i odraslih;

3) zapisnik o položenim ispitima;

4) evidenciju o izdatim javnim ispravama.

Evidencija iz stava 4. tačka 2) ovog člana može se voditi i elektronski.

~~Evidencije iz stava 4. ovog člana ustanova vodi na srpskom jeziku čiriličkim pismom na propisanom obrazcu.~~

USTANOVA MOŽE SVAKU OD EVIDENCIJA IZ ST. 1 – 3. OVOG ČLANA DA VODI ELEKTRONSKI U OKVIRU JEDINSTVENOG INFORMACIONOG SISTEMA PROSVETE (U DALJEM TEKSTU: JISP).

EVIDENCIJE IZ ST. 1 – 3. OVOG ČLANA USTANOVA VODI NA SRPSKOM JEZIKU ČIRILIČKIM PISMOM NA PROPISANOM OBRASCU ILI ELEKTRONSKI.

Kada se obrazovno-vaspitni rad ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, ustanova vodi evidenciju na srpskom jeziku čiriličkim pismom i na jeziku i pismu nacionalne manjine, osim evidencije o obrazovno-vaspitnom radu koja se vodi na jeziku na kome se izvodi obrazovno-vaspitni rad.

Ustanova je rukovalac podataka iz st. 1-3. ovog člana i odgovorna je za njeno prikupljanje, upotrebu, ažuriranje i čuvanje, u skladu sa ovim, posebnim zakonom i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

UKOLIKO USTANOVA VODI EVIDENCIJU U ELEKTRONSKOM OBLIKU, MINISTARSTVO JE OBRAĐIVAČ PODATAKA I ODGOVORNO JE ZA ČUVANJE I ZAŠTITU PODATAKA.

~~Vrste, naziv, sadržaj obrazaca evidencije VRSTU, NAZIV, SADRŽAJ I IZGLED OBRAZACA EVIDENCIJA i javnih isprava i način njihovog vođenja, popunjavanja i izdavanja, propisuje ministar, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.~~

Jedinstveni informacioni sistem prosvete Član 175.

~~Jedinstveni informacioni sistem prosvete (u daljem tekstu: JISP) uspostavlja i njime upravlja Ministarstvo.~~

~~Ustanove unose i ažuriraju podatke iz evidencija iz člana 174. ovog zakona u elektronskom obliku u JISP i u okviru odgovarajućeg registra.~~

MINISTARSTVO USPOSTAVLJA JISP I NJIME UPRAVLJA UZ TEHNIČKU PODRŠKU SLUŽBE VLADE NADLEŽNE ZA PROJEKTOVANJE, USKLAĐIVANJE, RAZVOJ, FUNKCIONISANJE SISTEMA ELEKTRONSKE UPRAVE.

SLUŽBA VLADE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OBAVLJA POSLOVE KOJI SE ODNOSE NA ČUVANJE, SPROVOĐENJE MERA ZAŠTITE I OBEZBEDIVANJA SIGURNOSTI I BEZBEDNOSTI PODATAKA U DRŽAVNOM CENTRU ZA ČUVANJE I UPRAVLJANJE PODATAKA, U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ELEKTRONSKA UPRAVA I INFORMACIONA BEZBEDNOST.

Ministarstvo u okviru JISP-a vodi registar:

- 1) ustanova;
- 2) dece, učenika i odraslih;
- 3) zaposlenih u ustanovama.

U REGISTAR IZ STAVA 3. OVOG ČLANA UNOSE SE PODACI IZ EVIDENCIJA IZ ČLANA 174. OVOG ZAKONA.

USTANOVE SU DUŽNE DA U REGISTAR IZ STAVA 3. OVOG ČLANA UNOSE I AŽURIRAJU PODATKE IZ EVIDENCIJA IZ ČLANA 174. OVOG ZAKONA, UKOLIKO EVIDENCIJE NE VODE U OKVIRU JISP-A.

Bliže uslove i način uspostavljanja JISP-a, registara, vođenja, prikupljanja, unosa, ažuriranja, dostupnosti podataka koji se unose u registre, kao i vrsti statističkih izveštaja na osnovu podataka iz registara, propisuje ministar.

Jedinstveni obrazovni broj
Član 176.

Za potrebe vođenja registra iz člana 175. stav 3. tačka 2) ovog zakona i zaštite podataka o ličnosti formira se jedinstveni obrazovni broj (u daljem tekstu: JOB) koji prati njegovog nosioca kroz sve nivoe formalnog obrazovanja i vaspitanja i predstavlja ključ za povezivanje svih podataka o detetu, učeniku i odrasлом u JISP-u.

JOB predstavlja individualnu i neponovljivu oznaku koja se sastoji od 16 karaktera i koja se dodeljuje detetu, učeniku i odraslog u automatizovanom postupku preko JISP-a, na zahtev ustanove, pri prvom upisu u ustanovu.

Privremenim JOB dodeljuje se detetu, učeniku i odraslog do dobijanja jedinstvenog matičnog broja građana, stranom državljaninu, licu bez državljanstva, prognanom i raseljenom licu.

U zahtevu za dodelu JOB-a ustanova unosi podatke u JISP o identitetu deteta, učenika i odraslog (ime, prezime, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj građana, broj pasoša i izdavalac za strane državljane).

Podaci o ličnosti iz stava 4. ovog člana prikupljaju se **isključivo** u svrhu dodelje JOB-a detetu, učeniku i odraslog, KAO I U DRUGE SVRHE PROPISANE ZAKONOM.

Ovlašćeno lice ustanove dužno je da JOB lično dostavi detetu i učeniku preko roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika i odraslog u zatvorenoj koverti, zajedno sa podacima za lični pristup registru iz člana 175. stav 3. tačka 2) ovog zakona i da o tome vodi evidenciju.

RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK I ODRASLI IZ STAVA 6. OVOG ČLANA MOŽE DA ZAHTEVA DA MU SE JOB I PODACI ZA LIČNI PRISTUP REGISTRU DOSTAVE NA ADRESU ELEKTRONSKIE POŠTE.

MINISTARSTVO USPOSTAVLJA I VODI EVIDENCIJU U ELEKTRONSKOM OBLIKU O SVIM ZAHTEVIMA I DODELJENIM JOB I PRIVREMENIM JOB.

Podaci o JOB-u i privremenom JOB-u IZ STAVA 6.OVOG ČLANA čuvaju se trajno.

Ministarstvo je rukovalac podacima o ličnosti iz stava 4. ovog člana.

Bliže uslove u pogledu postupka dodelje JOB-a, propisuje ministar.

Podaci u registru dece, učenika i odraslih
Član 177.

~~Ustanova unosi i ažurira podatke PODACI iz člana 174. stav 2. ovog zakona UNOSE SE u registar dece, učenika i odraslih, preko svog pristupnog naloga preko JOB-a, U SKLADU SA ZAKONOM, i to:~~

1) podatke za određivanje identiteta deteta, učenika i odraslog: JOB, pol, datum, mesto i država rođenja, država i mesto stanovanja;

2) podatke za određivanje obrazovnog statusa deteta, učenika i odraslog: prethodno završen program obrazovanja i vaspitanja, odnosno nivo obrazovanja, jezik na kojem su završeni prethodni nivoi obrazovanja i vaspitanja, ustanova, grupa, razred i odeljenje u koji je upisan, vrsta i trajanje programa obrazovanja, jezik na kome se izvodi obrazovno-vaspitni rad, maternji jezik, nacionalna pripadnost (izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti nije obavezno), izborni programi,

obrazovanje po individualnom obrazovnom planu, ocene, položeni ispiti, pohvale i nagrade osvojene tokom obrazovanja, izostanci, vladanje i izdate javne isprave;

3) podatke za određivanje socijalnog statusa deteta, učenika i odraslog: pripadnost socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, uslovi stanovanja i stanje porodice; socijalni status roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika: stečena stručna spremna, zanimanje i oblik zaposlenja;

4) podatke za određivanje funkcionalnog statusa deteta, učenika i odraslog: podaci dobijeni na osnovu procene potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene i socijalne podrške koju utvrđuje Interresorna komisija, odnosno ustanova i unose se u registar kao podatak o postojanju funkcionalnih poteškoća u domenu vida, sluha, grube ili fine motorike, intelektualnih poteškoća, poteškoća sa komunikacijom, sa ponašanjem i socijalizacijom.

Rukovalac podacima iz stava 1. ovog člana je Ministarstvo.

Podaci u registru zaposlenih

Član 180.

~~Ustanova unosi i ažurira podatke PODACI~~ iz člana 174. stav 3. ovog zakona UNOSE SE u registar zaposlenih, i to:

1) podatke o identitetu: ime, prezime, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj građana, pol, datum, mesto i država rođenja, država i mesto stanovanja, adresa, kontakt telefon i drugi podaci u skladu sa zakonom;

2) podatke o profesionalnom statusu: stepen i vrsta obrazovanja, jezik na kojem je stečeno osnovno, srednje i visoko obrazovanje, ustanova u kojoj je angažovan, radno-pravni status, stručno usavršavanje, položeni ispiti za licencu i podaci o suspenziji i oduzimanju licence, karijerno napredovanje i kretanje u službi.

Za ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave podaci o zaposlenima su plata i podaci za njen obračun i isplatu.

Od podataka iz registra zaposlenih dostupni su javnosti ime i prezime, stepen i vrsta obrazovanja, ustanova u kojoj je angažovan, podaci o stručnom ispitu, odnosno licenci i karijernom napredovanju.

Rukovalac podacima iz st. 1. i 2. ovog člana je Ministarstvo.

Svrha obrade podataka

Član 181.

Svrha obrade podataka o kojima ustanova vodi evidenciju jeste praćenje i unapređivanje kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti rada ustanove i zaposlenih, praćenje, proučavanje i unapređivanje vaspitanja i obrazovanja dece, odnosno obrazovnog nivoa učenika i odraslih u procesu obrazovanja i vaspitanja i ostvarivanje prava na izdavanje javne isprave.

Svrha obrade podataka iz registara iz člana 175. stav 3. ovog zakona jeste obezbeđivanje indikatora radi praćenja i unapređivanja kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti sistema obrazovanja i vaspitanja na nivou ukupnog sistema, ustanove i pojedinca, a naročito praćenje obuhvata dece, učenika i odraslih obrazovanjem i vaspitanjem, njihovog napredovanja i obrazovnih postignuća, napuštanja obrazovnog sistema od strane dece, učenika i odraslih, završavanja obrazovanja; funkcionisanje sistema obrazovanja i vaspitanja, planiranja i preduzimanja mera obrazovne i upisne

politike; sprovođenja završnih ispita i mature; PRAĆENjE I MERENjE UTICAJA KVALIFIKACIJA NA ZAPOŠLjAVANjE, ODNOSNO MOGUĆNOSTI ZAPOŠLjAVANjA PREMA STEČENIM KVALIFIKACIJAMA; praćenje profesionalnog statusa i usavršavanja zaposlenih; praćenje rada ustanova, finansiranja sistema obrazovanja i vaspitanja, stvaranje osnova za sprovođenje nacionalnih i međunarodnih istraživanja u oblasti obrazovanja i vaspitanja, kao i bezbedno, efikasno i racionalno čuvanje podataka i izveštavanja o obrazovnim indikatorima po preuzetim međunarodnim obavezama.

Korišćenje podataka

Član 182.

Korisnik svih podataka iz registara iz člana 175. stav 3. ovog zakona je Ministarstvo.

Ustanova je korisnik podataka koje unosi u registre i statističkih izveštaja koji proističu iz njih.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik deteta i učenika, može dobiti podatke koji se o njegovom detetu, odnosno učeniku vode u registru iz člana 175. stav 3. tačka 2) ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Podatke koji se o njemu vode u registru iz člana 175. stav 3. tačka 2) ovog zakona može dobiti i odrasli, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Zaposleni u ustanovi može dobiti podatke koji se o njemu vode u registru iz člana 175. stav 3. tačka 3) ovog zakona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Korisnik podataka iz registara iz člana 175. stav 3. ovog zakona može biti i državni i drugi organ i organizacija, kao i pravno i fizičko lice, pod uslovom da je zakonom ili drugim propisima ovlašćeno da traži i prima podatke, da su ti podaci neophodni za izvršenje poslova iz njegove nadležnosti ili služe za potrebe istraživanja, uz obezbeđivanje zaštite podataka o identitetu ličnosti.

KORISNIK PODATAKA IZ REGISTARA IZ ČLANA 175. STAV 3. OVOG ZAKONA JE I AGENCIJA NADLEŽNA ZA KVALIFIKACIJE KOJA JE OSNOVANA I OBAVLjA DELATNOST U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM JE UREĐEN NACIONALNI OKVIR KVALIFIKACIJA, UZ OBEZBEĐIVANjE ZAŠTITE PODATAKA O LIČNOSTI.

Ažuriranje i čuvanje podataka

Član 183.

Ustanova ažurira podatke u evidencijama koje vodi na dan nastanka promene, a najkasnije 15 dana od dana promene.

~~Ustanova unosi, odnosno ažurira podatke~~ PODACI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UNOSE SE u registre iz člana 175. stav 3. ovog zakona na dan nastanka promene, a najkasnije 30 dana od dana promene.

~~Podatke u evidenciji iz člana 174. stav 4. tač. 1) i 4) ustanova čuva trajno, a iz tač. 2) i 3) - 10 godina.~~

PODACI IZ EVIDENCIJE IZ ČLANA 174. OVOG ZAKONA ČUVAJU SE NA NAČIN I U ROKOVIMA PROPISANIM POSEBNIM ZAKONOM.

Podaci iz registra o ustanovama čuvaju se trajno.

Podaci iz registra dece, učenika i odraslih čuvaju se trajno, osim podataka o socijalnom, zdravstvenom i funkcionalnom statusu deteta, učenika i odraslog koji se čuvaju pet godina od prestanka statusa.

Podaci iz registra o zaposlenima čuvaju se trajno.

Zaštita podataka

Član 184.

Prikupljanje, čuvanje, obrada i korišćenje podataka sprovode se u skladu sa ovim zakonom, posebnim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i najvišim standardima o zaštiti podataka.

Ustanova obezbeđuje mere zaštite od neovlašćenog pristupa i korišćenja podataka iz evidencija koje vodi.

Ministarstvo obezbeđuje mere zaštite od neovlašćenog pristupa i korišćenja podataka u JISP-u.

Za potrebe naučnoistraživačkog rada i prilikom obrade podataka i izrade analiza lični podaci koriste se i objavljaju na način kojim se obezbeđuje zaštita identiteta ličnosti.

Poslove administriranja JISP-a i ~~registra~~ REGISTARA iz člana 175. stav 3. ovog zakona obavlja posebno ovlašćeno lice u Ministarstvu.

Član 205.

Zvanje pedagoškog savetnika i višeg pedagoškog savetnika koje je stekao nastavnik, vaspitač i stručni saradnik do 4. februara 1990. godine, na osnovu Zakona o stalnom stručnom usavršavanju nastavnog i vaspitnog osoblja ("Službeni glasnik SRS", br. 47/78 - prečišćeni tekst, 16/79 i 43/84) izjednačava se sa zvanjem pedagoškog savetnika, odnosno višeg pedagoškog savetnika, iz člana 151. ovog zakona.

Odredbe člana 151. stav 3. ovog zakona primenjuju se ~~od školske 2018/2019. godine~~ – DANOM STUPANJA NA SNAGU PROPISA KOJOM ĆE BITI UTVRĐENI KOEFICIJENATI NA OSNOVU STEČENOG ZVANJA.

ČLAN 29.

ORGAN UPRAVLJANJA USTANOVE DUŽAN JE DA RADNO-PRAVNI STATUS DIREKTORA, USKLADI SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA, U ROKU OD 30 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 30.

ZAPOSLENI KOJI NIJE STEKAO ODGOVARAJUĆE OBRAZOVARANJE ZA IZVOĐENJE NASTAVE I DRUGIH OBЛИKA OBRAZOVNO-VASPITNOG RADA U ŠKOLI ZA UČENIKE SA SMETNjAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM, OBAVEZAN JE DA U ROKU OD ČETIRI GODINE OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, STEKNE ODGOVARAJUĆE OBRAZOVARANJE.

ČLAN 31.

IZUZETNO OD ČLANA 144. STAV 1. ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 88/17 I 27/18 – DR. ZAKON) MEDICINSKA SESTRA KOJA JE ZASNOVALA RADNI ODNOS U USTANOVI PRE STUPANJA NA SNAGU ZAKONA O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 18/10, 101/17 I 113/17 – DR. ZAKON), MOŽE DA OBAVLJA VASPITNO-OBRAZOVNI RAD U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI BEZ LICENCE.

ČLAN 32.

MINISTAR ĆE DONETI PODZAKONSKE AKTE ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 33.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predлагаč zakona – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. Naziv propisa

Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja

Draft Law on Changes and Additions of the Law on Principles of the System of Education and Pedagogy

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VIII Politike saradnje, član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Opšti rok

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Potpuno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Postoji

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima, Ugovor o funkcionisanju EU, Naslov XII Obrazovanje, Stručno osposobljavanje, omladina i sport – potpuno usklađen u delu koji se odnosi na sistem obrazovanja i vaspitanja

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

nema sekundarnih izvora prava EU sa kojima je potrebno obezbititi usklađivanje

Propis je u potpunosti usklađen sa osnovnim principima i preporukama iz *acquis* u delu koji se odnosi na sistem obrazovanja na nivou predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

–

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

—
d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

—

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

—

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Da

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja je preveden na engleski jezik.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ne. Navedeni propis nije bio predmet komunikacije sa Evropskom komisijom, odnosno drugim stručnim telima Evropske unije.